

הצעה להחלטה

מחליטים :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע"ו-2015 המצ"ב.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסח הצעת החוק שתוגש לכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 27 במרץ 2014 הורה היועץ המשפטי לממשלה על הקמת צוות בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקלי), עו"ד אבי ליכט (להלן – **צוות ליכט**), שהתבקש להמליץ בפני שר האוצר והיועץ המשפטי לממשלה על הסדרת הרגולציה לטווח הארוך בענף שירותי המטבע. צוות ליכט הגיש את מסקנותיו והמלצותיו בחודש פברואר 2015. הצוות מצא כי בענף שירותי מטבע קיימים גופים שפועלים כמוסדות פיננסיים לכל דבר ועניין, המספקים מגוון רחב של שירותים. שירותים אלו כוללים ניכיון שיקים, פקטורינג (מימון עסק כנגד רכישת חובותיו), שירותי מטבע חוץ וכן העברת כספים בין מדינות. חלק מנותני שירותי המטבע עוסקים גם במתן הלוואות חוץ בנקאיות, פעולה שאינה מפוקחת כיום. כמו כן, לעיתים עוסקים נותני שירותי המטבע גם במתן שירותים מעין-בנקאיים דוגמת ניהול פיקדונות כספיים וביצוע הוראות תשלום.

מדובר בענף חשוב אשר להסדרת פעילותו תועלת משקית רבה. אולם, למרות חשיבותו, הענף כמעט שאינו מוסדר ומפוקח. ההסדרה הקיימת חלקית בלבד והיא מצויה בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ועוסקת בעיקר בהיבטים של הלבנת הון. הסדרת התחום בדרך זו משפיעה, כמובן, על התפיסה של הרגולציה בתחום. תחומי פעילות משמעותיים אחרים, כגון ענף ההלוואות החוץ בנקאיות בין אם באמצעות נותני שירותי מטבע ובין אם שלא באמצעותם, כמעט ואינם מוסדרים. להיעדר ההסדרה תוצאות בלתי רצויות, שהבולטת שבהן היא שלצד גורמים לגיטימיים, נכנסו גורמים עברייניים לענף ונוצרה תשתית להעלמת מיסים ולהלבנת הון בהיקף נרחב.

לפיכך המליץ צוות ליכט על הקמת רגולטור פיננסי ייעודי אשר יסדיר את ענף נותני שירותי המטבע, ואת ענף האשראי החוץ מוסדי ויפקח עליהם, כאשר הסדרת פעילותו של הרגולטור כאמור תיקבע בחקיקה ייעודית ונפרדת.

ביום 8 בפברואר 2015, הודיע היועץ המשפטי לממשלה לראש ממשלת ישראל, שכינה אותה עת גם כשר האוצר, כי מסקנות והמלצות צוות ליכט מקובלות עליו בהיבט העקרוני והוא מבקש לקדם.

ביום 1 במרץ 2015 מונה צוות בראשותו של היועץ המשפטי של משרד האוצר, עו"ד יואל בריס, שמטרתו ליישם את המלצות צוות ליכט ולהכין את החקיקה הנדרשת ליישומן. בצוות

חברים רבים מגופי הממשלה הנוגעים לעניין, ובכלל זה: נציגי האגפים הרלבנטיים במשרד האוצר (אגף שוק ההון, אגף התקציבים ואגף כלכלה ומחקר), בנק ישראל, משרד המשפטים, המועצה הלאומית לכלכלה, רשות המיסים, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, ורשות ההגבלים העסקיים. הצוות קיים דיונים רבים בנוגע להסדר הראוי בתחום השירותים הפיננסיים הניתנים בידי מי שאינם בנק או גוף מוסדי. בישיבות נדונו עיקרי המלצות צוות ליכט וכן היבטים שונים הנוגעים לקביעת הרגולטור הפיננסי, להגדרת השוק והיקפו, ולהסדרה הנדרשת בו. כמו כן נדונו היבטים נוספים של פעילות נותני שירותי מטבע ופעילויות בלתי מפותחות אחרות, שעלולות בעתיד להימצא, באותו אופן, מחוץ לגדר הפיקוח.

מטרת החוק המוצע היא לקבוע רגולטור פיננסי אשר יסדיר את ענף נותני שירותי המטבע, ואת ענף האשראי החוץ מוסדי. מוצע כי הרגולטור יפקח על ענף נותני שירותי המטבע וענף האשראי החוץ מוסדי, באופן שיביא מחד לפיתוחם וליצירת חלופה הולמת למערכת הבנקאית בתחום מתן השירותים הפיננסיים, ומאידך ימנע מגורמי פשיעה וגורמים עבריינים מלעשות שימוש בענפים אלה למטרות שאינן כשרות.

ביום 5 באוגוסט 2015, התקבלה בממשלה, במסגרת התכנית הכלכלית לשנים 2015-2016, החלטה מס' 344, שעניינה הגדלת מקורות המימון של חברות נותנות אשראי. לפי ההחלטה האמורה הוטל על שר האוצר להניח על שולחן הכנסת, עד תחילת כנס החורף של הכנסת, את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים), התשע"ה-2015, שתכלול את הסדרת תחום ההלוואות החוץ מוסדיות ובכלל זה את הסדרת התחום שבו עוסקת ההחלטה.

לאור חשיבות ההסדרה המוצעת ועל מנת לעמוד במועד שנקבע בהחלטת הממשלה הנזכרת לעיל להנחת החוק המוצע על שולחן הכנסת, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק המצורפת, ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את טיוטת החוק על דעת הממשלה, כך שניתן יהיה להניחה מיד לאחר מכן על שולחן הכנסת לצורך העלתה לקריאה ראשונה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

החוק המוצע, ייצור כללי משחק ברורים עבור הלווים והמלווים, יזרזו כניסה של שחקנים חדשים ויוריד את החסם המהותי של גיוס כספים ממקורות שאינם בנקאיים (כגון – גופים מוסדיים) מצד המלווים החוץ בנקאיים.

לחוק המוצע ולכניסה של גורמים לגיטימיים נוספים לשוק תהינה מספר השפעות: זמינות גדולה יותר של כספים לאשראי עבור משקי בית ועסקים קטנים ובינוניים; שיפור מחירי האשראי (המחיר הכולל – ריבית ועמלות); הגדלת מגוון המוצרים ושיפור השירות (מהירות, יעילות וכו'); גיוון תיק ההשקעות של הציבור; שיפור היעילות של הבנקים.

תקציב

בין עשרה לעשרים מיליון ש"ח.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

עשרות תקני כוח אדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 344 מיום 05.08.2015.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת של היועץ המשפטי למשרד האוצר

סיווגים

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית

סיווג משני: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 06 המגזר הציבורי

מוגש על ידי שר האוצר

ט"ו בחשון התשע"ו
28 באוקטובר 2015

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע"ו-2015

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

כאמור בהצעת ההחלטה, מטרת החוק המוצע היא לקבוע רגולטור פיננסי אשר יסדיר את ענף נותני שירותי המטבע, ואת ענף האשראי החוץ מוסדי. לפי המוצע, יפקח הרגולטור על ענף נותני שירותי המטבע וענף האשראי החוץ מוסדי, באופן שיביא מחד לפיתוחם וליצירת חלופה הולמת למערכת הבנקאית בתחום מתן השירותים הפיננסיים תוך הגנה צרכנית על הלווה, ומאידך ימנע מגורמי פשיעה וגורמים עבריינים מלעשות שימוש בענפים אלה למטרות שאינן כשרות.

ביום 5 באוגוסט 2015, התקבלה בממשלה במסגרת התכנית הכלכלית לשנים 2015-2016, החלטה מס' 344, שעניינה הגדלת מקורות המימון של חברות נותנות אשראי. לפי ההחלטה האמורה הוטל על שר האוצר להניח על שולחן הכנסת, בתחילת כנס החורף של הכנסת, את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים), התשע"ה-2015, שתכלול את הסדרת תחום ההלוואות החוץ מוסדיות ובכלל זה את הסדרת התחום שבו עוסקת ההחלטה.

לפי סעיף 41 לתקנון הממשלה, רשאית הממשלה לקבוע כי החלטות ועדת שרים תהיינה "על דעת הממשלה", או כי עניין מסוים הנדון בוועדת שרים יהיה "על דעת הממשלה". דין החלטות ועדת שרים במקרה האמור כדין החלטת ממשלה בישיבתה ואין להגיש ערר על החלטת ועדת שרים שהיא "על דעת הממשלה".

לאור חשיבות ההסדרה המוצעת כמפורט בהצעת ההחלטה, ועל מנת לעמוד במועד שנקבע בהחלטת הממשלה הנזכרת לעיל להנחת החוק המוצע על שולחן הכנסת, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק המצורפת, ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את טיוטת החוק על דעת הממשלה, כך שניתן יהיה להניחה סמוך לאחר מכן על שולחן הכנסת לצורך העלתה לקריאה ראשונה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

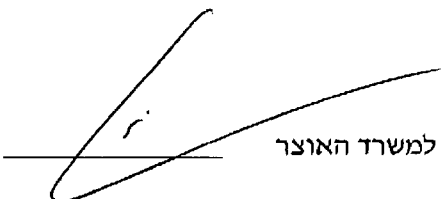
אין קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי פיסקאלי) סומך את ידיו על הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אני תומך בקבלת ההחלטה המוצעת.

חתימה

היועץ המשפטי למשרד האוצר

תפקיד

יואל בריס

שם

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 344 של הממשלה מיום 05.08.2015.

344. הגדלת מקורות המימון של חברות נותנות אשראי - אישור החלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה

מ ח ל י ט י מ, לאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה מס. ח/12 מיום 4.8.2015 כדלקמן:

א. לתקן את סעיף 21 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 כך שתאגיד שאינו תאגיד בנקאי יהיה רשאי להנפיק לציבור תעודות התחייבות ולתת אשראי כאחד, ובלבד שהתקיימו שני אלה –

1. סך היקף התמורה מהנפקת תעודות ההתחייבות של התאגיד לציבור במחזור לא יעלה על 2.5 מיליארד ש"ח, או סכום אחר, שלא יעלה על 5 מיליארד ש"ח, והכול כפי שיקבע שר האוצר, או מי שהוא הסמיך לעניין זה; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל תעודות ההתחייבות או לסוג מסוים מהן.

2. האשראי ניתן ליחיד או לתאגיד בעל הכנסה שנתית שלא עלתה, בשנה שקדמה למועד מתן האשראי, על סכום שיקבע שר האוצר, או מי שהוא הסמיך לעניין זה.

לעניין זה –

"חוק הבנקאות (רישוי)" - חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

"תעודת התחייבות" - כהגדרתה בסעיף 35 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, החייבת בתשקיף לפי סעיף 15 לחוק האמור.

ב. להטיל על שר האוצר להניח, עד תחילת כנס החורף של הכנסת, את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים) התשע"ה-2015 שתכלול הסדרת תחום ההלוואות החוץ

מזכירות הממשלה

מוסדיות ובכלל זה את הסדרת התחום בו עוסקת החלטה זו.

להסמיך את ראש הממשלה בהתייעצות עם שר האוצר ועם נגידת בנק ישראל, למשוך את הצעת החקיקה בנושא החלטה זו, אם לא תונח הצעת החוק כאמור.

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים), התשע"ו-2015.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

ביום 27 במרץ 2014 הורה היועץ המשפטי לממשלה על הקמת צוות בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקלי), עו"ד אבי ליכט (להלן – **צוות ליכט**), שהתבקש להמליץ בפני שר האוצר והיועץ המשפטי לממשלה על הסדרת הרגולציה לטווח הארוך בענף שירותי המטבע. צוות ליכט הגיש את מסקנותיו והמלצותיו בחודש פברואר 2015. הצוות מצא כי בענף שירותי מטבע קיימים גופים שפועלים כמוסדות פיננסיים לכל דבר ועניין, המספקים מגוון רחב של שירותים. שירותים אלו כוללים ניכיון שיקים, פקטורינג (מימון עסק כנגד רכישת חובותיו), שירותי מטבע חוץ וכן העברת כספים בין מדינות. חלק מנותני שירותי המטבע עוסקים גם במתן הלוואות חוץ בנקאיות, פעולה שאינה מפקחת כיום. כמו כן, לעיתים עוסקים נותני שירותי המטבע גם במתן שירותים מעין-בנקאיים דוגמת ניהול פיקדונות כספיים וביצוע הוראות תשלום.

מדובר בענף חשוב אשר להסדרת פעילותו תועלת משקית רבה. אולם, למרות חשיבותו, הענף כמעט שאינו מוסדר ומפוקח. ההסדרה הקיימת חלקית בלבד והיא מצויה בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן – **חוק איסור הלבנת הון**) ועוסקת בעיקר בהיבטים של הלבנת הון. הסדרת התחום בדרך זו משפיעה, כמובן, על התפיסה של הרגולציה בתחום. תחומי פעילות משמעותיים אחרים, כגון ענף ההלוואות החוץ בנקאיות בין אם באמצעות נותני שירותי מטבע ובין אם שלא באמצעותם, כמעט ואינם מוסדרים.

להיעדר ההסדרה תוצאות בלתי רצויות, שהבולטת שבהן היא שלצד גורמים לגיטימיים, נכנסו גורמים עברייניים לענף ונוצרה תשתית להעלמת מיסים ולהלבנת הון בהיקף נרחב. לעיתים משמשים נותני שירותי המטבע כ"צינור החמצן" הכלכלי של ארגוני הפשע. למעורבותם של ארגוני הפשע בענף נותני שירותי המטבע השלכה לא רק על מערכת אכיפת החוק אלא גם על הצרכנים של ענף זה. צרכנים אלה נדרשים לא אחת לקבל שירות פיננסי או אשראי מגורמים עברייניים, מה שמפגיש אותם עם גורמים אלו, למשל: בעת פעילות גביית חובות. כמו כן, מעורבותם של גורמים עברייניים כאמור, מכתימה את התחום כולו ובכך עלולה למנוע את התפתחותו של שוק אשראי חוץ בנקאי לגיטימי. נותני שירותי מטבע רבים משמשים, בין היתר, גם כספקי אשראי קמעונאי חוץ-בנקאי למשקי בית ולעסקים קטנים ולעסקים בינוניים. פיתוח אפיקי אשראי חוץ בנקאיים הוא צורך כלכלי-חברתי מרכזי. שוקי הכספים וההון הם שווקים בעלי חשיבות רבה לפעילותו של כל משק בעל כלכלה מפותחת. שווקים אלה מספקים למשק את האמצעים הכספיים המניעים את פעילותו העסקית. קיימת חשיבות רבה לפעילות התקינה והיעילה של שווקים אלה על כל הגורמים הפועלים בהם, באופן שתאפשר פעילות עסקית הגונה, שקופה ומאוזנת.

חלק ניכר מהפעילות בשוקי הכספים וההון מוסדר כבר כיום בחקיקה ומפוקח על ידי גופים רגולטוריים. לכן, שוק נותני שירותים פיננסיים משוכלל, מפוקח ורחב הוא בעל חשיבות כלכלית רבה. הוא יכול לשמש חלופה לשירותים שמספקת כיום המערכת הבנקאית והמוסדית, ויכול לתרום תרומה משמעותית לתחרות בתחום. צורך זה בולט על רקע המבנה הריכוזי בסקטור השירותים הפיננסיים בישראל והתחרות המוגבלת בו.

כפי שעוד עולה ממסקנות צוות ליכט, שוק האשראי החוץ בנקאי לא יכול להתפתח ללא רגולציה אפקטיבית, שתגן בין היתר על הלקוחות. מערך רגולטורי כזה אינו קיים כיום. בהעדר פיקוח על הלוואות חוץ בנקאיות התפתחו בענף פרקטיקות בעייתיות וציבור רחב ומוחלש ניצב לבדו מול תופעות פסולות ולא זוכה להגנה. היעדר הרגולציה מונע משוק חשוב זה להתפתח, פוגע באינטרס הציבורי, ומותיר את צרכני השירותים, רבים מהם מקרב אוכלוסיות מוחלשות ובעלי עסקים קטנים, ללא הגנה של המדינה.

ביום 8 בפברואר 2015, הודיע היועץ המשפטי לממשלה לראש ממשלת ישראל, שכיחן אותה עת גם כשר האוצר, כי מסקנות והמלצות צוות ליכט מקובלות עליו בהיבט העקרוני והוא מבקש לקדם.

ביום 1 במרץ 2015, מינתה המנהלת הכללית של משרד האוצר, דאז, צוות בראשותו של היועץ המשפטי של משרד האוצר, עו"ד יואל בריס (להלן – **צוות בריס**), שמטרתו ליישם את המלצות צוות ליכט ולהכין את החקיקה הנדרשת ליישומן. בצוות חברים רבים מגופי הממשלה הנוגעים לעניין, ובכלל זה: נציגי האגפים הרלבנטיים במשרד האוצר (אגף שוק ההון, אגף התקציבים ואגף כלכלה ומחקר), בנק ישראל, משרד המשפטים, המועצה הלאומית לכלכלה, רשות המיסים, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, ורשות ההגבלים העסקיים. צוות בריס קיים דיונים רבים בנוגע להסדר הראוי בתחום השירותים הפיננסיים הניתנים בידי מי שאינם בנק או גוף מוסדי (להלן – **שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים**). בישיבות נדונו עיקרי המלצות צוות ליכט וכן היבטים שונים הנוגעים לקביעת הרגולטור הפיננסי, להגדרת השוק והיקפו, ולהסדרה הנדרשת בו. כמו כן נדונו היבטים נוספים של פעילות נותני שירותי מטבע ופעילויות בלתי מפקחות אחרות, שעלולות בעתיד להימצא, באותו אופן, מחוץ לגדר הפיקוח. במהלכן של ישיבות צוות בריס התברר כי היריעה רחבה וכמות הנושאים שבהם נדרש לטפל רבה, ועל כן הוחלט על חלוקת העבודה לשלושה מקטעים:

א) מקטע ראשון – יעסוק בקביעת מבנה הרגולטור שיפקח על שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים, באסדרת השירותים הניתנים על ידי נותני שירותי מטבע היום, ובאסדרת כל שירותי האשראי שניתנים היום על ידי גופים שאינם גופים מוסדיים; במקטע הראשון עוסק תזכיר זה;

ב) מקטע שני – יעסוק בעיקר באסדרת נושא נותני שירותי התשלום, שירותי סליקה והנפקה ובפלטפורמות להעברת נכסים פיננסיים (כגון פלטפורמות P2P); שירותים אלה ניתנים כבר היום על ידי נותני שירותי מטבע ועל ידי גורמים נוספים, ואולם ההסדרה עליהם היא חלקית וחסרה, וברובה הגדול אינה מבוססת כראוי בחקיקה ראשית וסדורה, הן בהיבט המוצר והן בהיבט הרגולטורי. לפיכך, המקום הטבעי להסדרת שירותים אלה הוא על ידי הרגולטור אשר יפקח על פעילות נותני שירותי המטבע כפי שזו ניתנת היום, וכן יפקח על פעילות שמשיקה ברובה לשירותים אלה, כדוגמת מתן אשראי.

יצוין כי בניגוד לעמדת הצוות המתוארת לעיל, הציג בנק ישראל עמדה שונה לעניין חלק מהשירותים שבכוונת הצוות לדון בהם במסגרת המקטע השני. לעמדת בנק ישראל המקטע השני של עבודת הצוות הינו הרחבה של כתב המינוי של צוות בריס וכן כולל נושאים הנמצאים כבר היום בחקיקה שבסמכותו של בנק ישראל. בנוסף, בהתאם להחלטת ממשלה מיום 22.10.2014, שאימצה את המלצות הוועדה לבחינת צמצום השימוש במזומן במשק הישראלי ('ועדת לוקר'), הוחלט על הקמת צוות בראשות בנק ישראל, אשר יקדם את השימוש באמצעי תשלום מתקדמים, יעילים ובטוחים ויחזק את אבטחת המידע, ואשר יסדיר ויקבע כללים אחידים בנוגע לאמצעי תשלום מתקדמים. בהתאם לאמור, לעמדת בנק ישראל אסדרת נושא שירותי תשלום ושירותי סליקה, אינו צריך להיות חלק מעבודת צוות בריס.

ג) **המקטע השלישי** - יעסוק באסדרת "בנקאות זעירה" ובכלל זה גמ"חים (גופים ללא מטרות רווח שנותנים הלוואות ללא ריבית והצמדה) ואגודות שיתופיות שנותנות אשראי (בדמות "בנק חברתי" או אגודות אשראי) וגופים נוספים רלוונטיים.

כאמור, התזכיר המוצע, עוסק אך ורק בנושאים שהוגדרו לעבודת צוות בריס במקטע הראשון, ובכוונת הצוות להסדיר במסגרת הרגולטור הפיננסי גם את המקטעים הנוספים. האסדרה החדשה תחול בנוסף להוראות דינים אחרים, ככל שהם רלבנטיים לפעילות המוסדרת.

מטרת החוק המוצע לקבוע רגולטור פיננסי אשר יסדיר את ענף נותני שירותי המטבע, ואת ענף האשראי החוץ מוסדי. מוצע כי הרגולטור יפקח על ענף נותני שירותי המטבע וענף האשראי החוץ מוסדי, באופן שיביא מחד לפיתוחם וליצירת חלופה הולמת למערכת הבנקאית בתחום מתן השירותים הפיננסיים, ומאידך ימנע מגורמי פשיעה וגורמים עבריינים מלעשות שימוש בענפים אלה למטרות שאינן כשרות.

ג. עיקרי החוק המוצע:

עיקר 1 - קביעת הרגולטור

מוצע לקבוע רגולטור פיננסי שייקרא 'המפקח על נותני שירותים פיננסיים' (להלן – **המפקח**) אשר יפקח על נותני שירותי המטבע הקיימים כיום ועל הפעילות הניתנת על ידם, וכן על פעילות של העמדת אשראי חוץ בנקאי שלא בידי גופים מוסדיים. מוצע כי המפקח יפעל במשרד האוצר. לעניין זה יצוין כי בדיונים שקיים צוות בריס הוסכם כי על אף שאין מדובר, בשלב זה, בפתרון אופטימאלי, מיקומו של המפקח אכן יהיה במשרד האוצר (בדומה לאגף שוק ההון), וזאת, לכל הפחות, עד למועד הבחינה הכולל של מערך הרגולטורים הפיננסיים והסדרתו באופן רוחבי, ככל שייבחן ויוסדר.

מוצע לקבוע כי המפקח יפעל למטרות אלה: יצירת שוק אמין, בטוח ויציב לפעילות שבתחום אחריותו, קידום עניינם של הצרכנים, קידום התחרות בתחומים עליהם הוא אחראי, ועידוד החדשנות בתחומים אלה.

בשל אופיו של השוק המפוקח, הפיקוח על שוק זה מצריך רגולציה מודרנית, גמישה להתפתחויות הטכנולוגיות והאחרות בשווקים אלו וחדשנית, מעודכנת בהתפתחויות הרגולטוריות בעולם, ממוקדת ויעילה, באופן שמאפשר פיתוח תחרות וקידום השוק לטובת המשק ולשמירה על ענייני הקוחות. יצירת רף רגולטורי תשרת גם את מטרת הוצאתם של גורמים לא-חוקיים מהשוק.

מוצע להקים ועדה מייעצת אשר תסייע למפקח ותייעץ לו בכל עניין הנדרש לפי החוק, וכן לקבוע את סדרי המינוי וכהונת החברים בוועדה המייעצת. יצוין כי הוועדה המייעצת תשמש כגורם מייעץ למפקח בקביעת הוראות מדיניות לדרכי פעולתם וניהולם של נותני שירותים פיננסיים, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על ידם, והכל כדי להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של לקוחותיהם.

עיקר 2 - הגדרת השירותים הפיננסיים המפוקחים

מוצע להגדיר את השירותים הפיננסיים אשר יוסדרו ויפוקחו על ידי המפקח. במסגרת הגדרת השירותים הפיננסיים כאמור, חולקו השירותים האמורים לשתי קטגוריות עיקריות: 'מתן שירות בנכס פיננסי' ו'מתן שירותי אשראי' (להלן יחד – **נותני שירותים פיננסיים**). 'בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי' הוא מי שעוסק במתן שירותים פיננסיים אשר אין בהם רכיב של אשראי דוגמת המרת נכסים פיננסיים ופדיון נכסים. 'בעל

רישיון למתן שירותי אשראי הוא מי שעוסק במתן שירותים פיננסיים בעלי רכיב אשראי, דוגמת מתן הלוואות וניכיון.

בהקשר זה יובהר כי הגדרת מתן אשראי היא הגדרה רחבה וכוללת בתוכה גם מתן אשראי ללא זכות חזרה (אפוזיטיבי, בלשון חכמים, ובלשון ימינו "Non-recourse").

בשים לב לכך שלכל אחת מהקטגוריות כאמור מאפיינים ייחודיים משלה, חלק מהוראות החוק המוצע כוללות הוראות שונות ביחס לכל אחת מהקטגוריות.

גופים אשר חל עליהם כבר היום פיקוח לעניין מתן שירותים פיננסיים (דוגמת בנקים או גופים מוסדיים), הוחרגו מתחולתו של חוק זה, שעוסק, כאמור, בשירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים.

כאמור בפתח הדברים, שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים נוספים יוסדרו בהמשך עבודת צוות בריס, במקטעים השני והשלישי.

עיקר 3 - רישום ורישוי נותני שירותים פיננסיים

מוצע לקבוע את דרישות הסף אשר יאפשרו פעילות כנותן שירותים פיננסיים.

כיום, לפי הוראות חוק איסור הלבנת הון, מחויב אדם העוסק במתן שירותי מטבע¹, להירשם אצל רשם נותני שירותי המטבע, כאשר הפיקוח על נותני שירותי המטבע הרשומים נעשה בעיקר בהיבטים של איסור הלבנת הון. ברור כי משטר של רישום המתמקד במניעת הלבנת הון אינו מספק וכי יש צורך להסדיר את השוק בראש ובראשונה בהיבטים הצרכניים, להקנות לו אמינות עסקית, ויציבות ואגב כך גם להרחיק גורמים בלתי רצויים באמצעות מניעת כניסתם מראש.

לפיכך, מוצע לאפשר פעילות כנותן שירותים פיננסיים בשני אופנים:

(1) רישיון בסיסי – כאשר מדובר בפעילות במחזור כספי נמוך, המאפשרת להסתפק בדרישות רגולטוריות מקלות יחסית בשים לב לרמת הסיכון שבפעילות זו;

(2) רישיון להיקף פעילות משמעותי – כאשר מדובר על פעילות במחזור כספי גבוה, המחייבת דרישות רגולטוריות מחמירות.

מוצע לקבוע את הסף שבין סוגי הרישיונות כאמור לפי היקף המחזור הכספי, לעניין מתן שירותים בנכס פיננסי, ולפי היקף האשראי לעניין מתן שירותי אשראי.

סף זה יהיה גם רלבנטי לצורך דרישת ההתאגדות מנותן שירותים פיננסיים – דהיינו, מי שפעילותו אינה כזו שמחייבת רישוי להיקף פעילות משמעותי יוכל לפעול כתאגיד או כיחיד, ואילו מי שהיקף פעילותו מחייבת אותו ברישוי יחויב לפעול כתאגיד בלבד, דרישה שתחיל עליו חובות תאגידיות נוספות.

¹ אדם העוסק באחת מהפעולות המנויות בסעיף 11 לחוק איסור הלבנת הון - המרת מטבע של מדינה אחת במטבע של מדינה אחרת; מכירה או פדיון של המחאות נוסעים בכל סוג של מטבע; קבלת נכסים פיננסיים במדינה אחת כנגד העמדת נכסים פיננסיים במדינה אחרת; החלפת מטבע; ניכיון שקים, שטרי חליפין ושטרי חוב; שירותי ניכיון כהגדרתם בסעיף 7 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981; מסירת נכסים פיננסיים כנגד מטבע; ומסירת נכסים פיננסיים לאדם כנגד המחאת זכותו של אותו אדם לקבל נכסים פיננסיים מאחר.

עיקר 4 - הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים

מוצע לקבוע כללים לפעילות נותן שירותים פיננסיים שקיבלו רישיון, וכן לתת כלים וסמכויות למפקח להסדרת הפעילות ולפיקוח עליה בהיבטים הנדרשים. ההסדרה והפיקוח יהיו:

- בהיבט הפיקוח הרגולטורי דוגמת - דרישת דוחות ומסמכים, ביטול רישיון, קיום ביקורות וסמכויות פיקוח ובירור מנהלי, הוראות בדבר ניגודי עניינים, אישור נושאי משרה, שמירה על ניהול תקין, מתן הוראות שונות והטלת עיצומים כנגד ביצוע הפרות;
 - בהיבט הפיקוח הצרכני דוגמת איסור הטעיה, חובות גילוי ללקוח, בירור תלונות הציבור, הוראות בדבר פירעון מוקדם ובדבר מתן אשראי לקטינים ולבעלי מוגבלויות שכליות;
 - בהיבט של קידום תחרות אפקטיבית לטובת הלקוח.
- יובהר כי כלים וסמכויות כאמור נתונים היום, בשינויים המחויבים, גם לרגולטורים פיננסיים אחרים לצורך הסדרת השוק הרלבנטי שעליו הם אמונים.

בין היתר, יוטלו גם חובות על גורמים השולטים בנותני שירותים פיננסיים – כך שכל מי שמבקש לשלוט בנותן שירותים פיננסיים יהיה מחויב בקבלת היתר שליטה מאת המפקח. חובה זו תאפשר לעקוב בצורה טובה יותר אחר הגורמים המעורבים בשוק ולנטר את פעילותם. בכך, יובטח שוק הפועל באופן מוסדר, המתאים לפעילות הפיננסית המבוצעת בו, ולציבור אותו הוא אמור לשרת, וכן יורחקו ממנו גורמים עבריינים ופעילות של הלבנת הון. לעניין זה, ובפרט לעניין העברת אמצעי שליטה, ישקול המפקח את תכליות הפיקוח, ובפרט את הצורך לקדם את התחרות. כך, במצב שבו העברת אמצעי שליטה תפגע בתחרות, תהיה למפקח סמכות במקביל לסמכות הנתונה לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

כן מוצע לקבוע כי מי שמחזיק למעלה מ-10% מאמצעי השליטה בתאגיד שהוא נותן שירותים פיננסיים, או למעלה מ-5% בשלושה תאגידים כאמור או יותר ('בעל עניין') יהא מחויב גם הוא בקבלת היתר מאת המפקח אשר יבחן לעניין זה את יושרו ויושרתו של בעל העניין. בחינה דומה של 'יושר ויושרה' תערך גם לגבי מי שמממן נותן שירותים פיננסיים, ולגבי כל נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים.

בחינת "יושר ויושרה" של אדם רחבה יותר משאלת עברו הפלילי. כך, למשל, ניתן לשקול לעניין זה גם הפרת דין שבשלה הוטל על אדם כופר או עיצום כספי, או שנגזרו עליו שעות שירות ללא הרשעה, ולמנוע בשל כך מלכהן כנושא משרה או מלהיות בעלי עניין בנותן שירותים פיננסיים, אם סוג ההפרה מצדיק זאת.

לעניין נושא משרה יבחן המפקח את התאמתו לתפקיד גם בהיבטים של כישוריו, הכשרתו וניסיונו העסקי וקשריו מכל סוג שהוא עם נותן השירותים הפיננסיים ועם כל נושא משרה בו.

בנוסף, יוסמך שר האוצר לקבוע תקנות לעניין כשירות של נושאי משרה בנותן שירותים פיננסיים.

עוד מוצע לקבוע בהוראת שעה לתקופה של שלוש שנים כי רשות המסים תהיה מסומכת, לסגור עסק של נותן שירותים פיננסיים שבמסגרת עסקיו בוצעו עבירות מס חמורות וכן של אדם אשר עסק במתן שירותים פיננסיים, ללא רישום בתוקף או רישיון בתוקף, כמתחייב בחוק זה. שר האוצר, באישור היועץ המשפטי לממשלה, יהיה רשאי להאריך את הוראת השעה לתקופה נוספת של שנתיים.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

הסדרת פעילות של הרגולטור על שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים נעשית, לפי המוצע, בחוק חדש. לצורך השלמת ההסדרה נדרשים תיקוני חקיקה נוספים: מוצע לתקן בתיקונים עקיפים את חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000; חוק הגנת הצרכן, התשמ"ה-1985; חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006; חוק בתי משפט לעניינים מנהליים התש"ס-2000; ופקודת מס הכנסה.

כמו כן, בכוונתנו לתקן את חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993, כך שבאופן דומה למוצע בהצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 3), התשע"ה-2015,² יוענקו סמכויות להטלת עיצומים כספיים על הפרת הוראות החוק, גם למפקח על נותני שירותים פיננסיים ביחס לגופים המפוקחים על ידו, בדומה לרגולטורים הפיננסיים האחרים (המפקח על הבנקים והממונה על שוק ההון).

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, ועל היבטים מינהליים נוספים:

עשרות תקני כוח אדם ובין עשרה לעשרים מיליון ש"ח.

ו. נוסח החוק המוצע:

להלן נוסח החוק המוצע:

² הצעות חוק הממשלה - 936, מיום 20 ביולי 2015, עמ' 812.

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים), התשע"ו-2015

פרק א' – פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה -

"אמצעי שליטה", בתאגיד – זכות שהיא אחת מאלה:

(1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;

(2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד, ולעניין זה –

(1) יראו את מי שמינה דירקטור כבעל הזכות למנותו;

(2) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו;

(3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;

(4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו, לאחר סילוק חביותיו;

"בעל השפעה", בנותן שירותים פיננסיים שהוא יחיד – מי שביכולתו לכוון את פעילותו של נותן השירותים הפיננסיים, במישרין או בעקיפין למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים; לעניין זה יראו מי שמממן למעלה מ-50% מההון העצמי של נותן השירותים הפיננסיים או משיעור נמוך יותר שקבע השר, כבעל השפעה בו;

"בעל עניין" – כל אחד מאלה:

(1) מי שמחזיק ביותר מ-10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים;

(2) מי שמחזיק באמצעי שליטה בשלושה נותני שירותים פיננסיים או יותר, ובלבד שהחזקה בכל אחד מנותני השירותים הפיננסיים היא של יותר מ-5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה;

"דירקטור", "דירקטוריון" – דירקטור או דירקטוריון בחברה וכל בעל תפקיד או גוף הממלא תפקיד מקביל או דומה בתאגיד אחר;

"הוועדה" - הוועדה המייעצת שהוקמה לפי סעיף 6 ;

"המפקח" - המפקח על נותני שירותים פיננסיים במשרד האוצר שמונה לפי סעיף 2 ;

"חוק איסור הלבנת הון" - חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ;

"חוק הבנקאות (רישוי)" - חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ;

"חוק החברות" - חוק החברות, התשנ"ט-1999 ;

"חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז-1977 ;

"חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ;

"חשבון תשלום" - חשבון המתנהל אצל נותן שירותים פיננסיים בעבור מקבל השירות, המשמש לצורך ביצוע תשלום בידי מקבל השירות או לקבלת תשלום עבורו ;

"כרטיס חיוב" - כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 ;

"מתן אשראי" - מתן אשראי דרך עיסוק, למעט פעולות שקבע השר ולרבות העמדת מסגרת אשראי, בין השאר באחת מאלה :

(1) ניכיון שיקים, שטרי חוב ושטרי חליפין ;

(2) מתן אשראי כנגד המחאת זכותו של מקבל האשראי לקבל נכסים פיננסיים מאחר, שלא כאמור בפסקה (1), לרבות שירותי ניכיון כהגדרתם בסעיף 7א לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ;

(3) מתן אשראי אגב מימון רכישה או השכרה של נכס ;

(4) מתן ערבות להתחייבות של אחר ;

(5) מתן אשראי שכנגדו שועבד נכס בלא זכות חזרה אל מקבל האשראי בשל אי קיום החיוב ;

"נושא משרה" -

(1) לגבי נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד - נושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, וכן מנהל סניף ומורשה חתימה בחשבון של התאגיד וכל ממלא תפקיד מקביל או דומה לתפקידים אלה אף אם תוארו שונה ;

(2) לגבי נותן שירותים פיננסיים שהוא יחיד - מי שמנהל, מארגן או מכוון את פעילותו לרבות פעילות של סניף שהוא מפעיל, וכן מורשה חתימה בחשבון העסקי של נותן השירותים הפיננסיים ;

"נותן שירותים פיננסיים" – בעל רישיון לפי חוק זה;

"נכס פיננסי" – כל אחד מאלה:

- (1) מזומן;
 - (2) שיק, שטר חליפין או שטר חוב כמשמעותם בפקודת השטרות;
 - (3) המחאה בנקאית או המחאת נוסעים;
 - (4) פיקדון כספי;
 - (5) נייר ערך למוכ"ז כמשמעותו בחוק ניירות ערך;
 - (6) לוחית או חפץ אחר המיועד לרכישת נכסים או שירותים, שניתן לצבור בו ערך כספי מעל סכום שקבע השר;
 - (7) מטבע וירטואלי;
 - (8) נכס פיננסי אחר שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת;
- "רישיון" – רישיון למתן אשראי או רישיון למתן שירות בנכס פיננסי, בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון להיקף פעילות משמעותי;
- רישיון למתן אשראי" – רישיון לעיסוק במתן אשראי, כמשמעותו בסעיף 13;
- "רישיון למתן שירות בנכס פיננסי" – רישיון לעיסוק במתן שירות בנכס פיננסי, כמשמעותו בסעיף 13;
- "רישיון בסיסי" – רישיון למתן אשראי או רישיון למתן שירות בנכס פיננסי, לעיסוק בהיקף פעילות שאינו היקף פעילות משמעותי, כמשמעותו בסעיף 15;
- "רישיון להיקף פעילות משמעותי" – רישיון למתן אשראי או רישיון למתן שירות בנכס פיננסי, לעיסוק בהיקף פעילות משמעותי, כמשמעותו בסעיף 15;
- "היקף פעילות משמעותי" – כמשמעותו בסעיף 15;
- "שירות בנכס פיננסי" – כל פעולה מהפעולות כמפורט להלן, שאין בה מתן אשראי, הנעשית דרך עיסוק, בין שהיא נעשית באמצעות חשבון תשלום ובין אם לאו:
- (1) החלפה של נכס פיננסי בנכס פיננסי אחר לרבות פידיון, פריטה, המרה, מכירה או העברה של נכס פיננסי;
 - (2) ניהול או שמירה של נכס פיננסי, לרבות באמצעות כספת;

"שירות פיננסי" – שירות בנכס פיננסי או מתן אשראי ;

"שליטה" - היכולת, בין לבד ובין יחד עם אחרים, לכוון את פעילותו של תאגיד, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או נושא משרה אחר בתאגיד ; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כשולט בתאגיד אם מתקיים בו אחד מאלה :

(1) הוא מחזיק מחצית או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד ;

(2) בידיו היכולת למנוע קבלת החלטות עסקיות בתאגיד, למעט החלטות שעניינן מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד או שינוי מהותי בהם ;
לעניין הגדרה זו -

"יחד עם אחרים" - יחד עם אחרים בשיתוף פעולה דרך קבע ; בלי לפגוע בכלליות האמור, יראו כמשתפים פעולה דרך קבע לעניין יחיד – אותו, את קרובו ותאגיד שאחד מהם שולט בו, ולעניין תאגיד – אותו, את מי ששולט בו ותאגיד שאחד מהם שולט בו ;

"קרוב" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה ;

"השר" – שר האוצר.

פרק ב': המפקח על נותני שירותים פיננסיים והוועדה המייעצת

2. המפקח על נותני שירותים פיננסיים
שר האוצר ימנה עובד משרד האוצר למפקח על נותני שירותים פיננסיים שייתן רישיונות למתן שירותים פיננסיים והיתרים לפי חוק זה ויפקח על פעולתם של נותני שירותים פיננסיים.

3. שיקולי המפקח
בביצוע תפקידיו לפי חוק זה יביא המפקח בחשבון בין השאר עניינים אלה :

(1) יצירת סביבה אמינה, בטוחה ויציבה למתן שירותים פיננסיים בידי נותני שירותים פיננסיים, הפועלת בהתאם לכל דין ;

(2) קידום עניינם של לקוחות נותני השירותים הפיננסיים ;

(3) קידום התחרות בתחום השירותים הפיננסיים ;

(4) עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בתחום השירותים הפיננסיים ;

(5) המדיניות הכלכלית של הממשלה.

4. הוראות המפקח . המפקח רשאי, לצורך ביצוע תפקידו, ולאחר התייעצות עם הוועדה, לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולתם וניהולם של נותני שירותים פיננסיים, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על ידם, והכל כדי להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של לקוחותיהם, וכן כדי למנוע פגיעה ביכולתו של נותן השירותים הפיננסיים לקיים את התחייבויותיו בשים לב, בין השאר, לסיכון העלול להיגרם למערכת הפיננסית בשל פגיעה ביכולת כאמור; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל נותני שירותים פיננסיים או לסוג מסוים מהם.
5. פרסום הוראות המפקח (א) הוראות המפקח לפי סעיף 4 וכל הוראה אחרת של המפקח שהיא בת פועל תחיקתי, אין חובה לפרסמן ברשומות, ואולם המפקח יפרסם ברשומות הודעה על מתן הוראות כאמור ועל מועד תחילתן.
- (ב) הוראות המפקח כאמור בסעיף קטן (א) וכל שינוי בהן, יועמדו לעיון הציבור במשרדי המפקח ויפורסמו באתר האינטרנט של המפקח, ורשאי השר לקבוע דרכים נוספות לפרסומן.
6. הוועדה המייעצת (א) השר ימנה ועדה שתפקידה לייעץ למפקח בכל עניין כנדרש לפי חוק זה ולפי כל דין אחר.
- (ב) הוועדה תהיה בת ארבעה חברים שימונו מקרב הציבור ומקרב עובדי המדינה, ויחולו לעניין הרכב הוועדה הוראות אלה:
- (1) מספר חברי הוועדה שימונו מקרב הציבור, לא יפחת משניים ולא יעלה על שלושה; חברי הוועדה כאמור לא יעסקו במתן שירותים פיננסיים;
- (2) אחד מחברי הוועדה יהיה משפטן שימונה בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, ויכול שיהיה עובד המדינה או שימונה מקרב הציבור;
- (3) לא ימונה לחבר ועדה מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לכהן כחבר ועדה או מי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.
- (4) חברי הוועדה שימונו מקרב הציבור, למעט המשפטן אם מונה מקרב הציבור, יהיו אנשי משק וכלכלה, או חברי הסגל האקדמי הבכיר או מי שהיו חברי סגל כאמור במוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, שהם בעלי ניסיון או השכלה בתחום השירותים הפיננסיים, ואולם לא ימונו כחברים בוועדה יותר משני אנשי משק וכלכלה.

- (ג) השר ימנה אחד מחברי הוועדה ליושב ראש הוועדה ואחד מהם לסגן היושב ראש; היושב ראש וסגנו לא יהיו מקרב עובדי המדינה.
- (ד) הוועדה תתכנס לבקשת יושב ראש הוועדה או לבקשת המפקח, ותכלול בסדר יומה כל נושא שבסמכותה על פי בקשת יושב הראש או המפקח.
- (ה) שלושה חברי הוועדה וביניהם היושב ראש או סגן היושב ראש, והמשפטן, יהיו מניין חוקי בישיבותיה.
- (ו) בסעיף זה, "עובד המדינה" – לרבות עובד בתאגיד שהוקם לפי חוק.

ניגוד עניינים

7.

- (א) לא ימונה ולא יכהן כחבר הוועדה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה רשאי להביא בחשבון, במסגרת שיקוליו והחלטותיו, גם את השיקולים הרלוונטיים לתפקיד שבשלו התמנה לחבר הוועדה, ולא יראו אותו כמצוי בניגוד עניינים בשל כך בלבד.
- (ב) (ב) חבר ועדה יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות הוועדה, אם הנושא עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המליאה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בוועדה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות הוועדה.

- (ג) התברר לחבר הוועדה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך ליושב ראש הוועדה.

(ד) בסעיף זה –

- "עניין אישי", של חבר ועדה – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שחבר ועדה או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;
- "קרוב" – בן, זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורג או מאומץ, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר המליאה.

תקופת כהונה

8.

- (א) תקופת כהונתו של חבר ועדה תהא שלוש שנים מיום מינויו.
- (ב) חבר הוועדה שתמה תקופת כהונתו יכול שיתמנה מחדש לאותה התקופה.

פקיעת כהונה

9.

- (א) חבר הוועדה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא תפקידו;

(3) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הוועדה, או שהוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.

(ב) עובד המדינה שנתמנה להיות חבר הוועדה תפקע כהונתו כאשר יחדל להיות עובד המדינה.

סדרי עבודת הוועדה 10. (א) הוועדה תקבע את דרכי עבודתה וסדרי דיוניה במידה שלא נקבעו לפי חוק זה.

(ב) החלטותיה של הוועדה יתקבלו ברוב דעות החברים הנוכחים ומצביעים בישיבה.

(ג) השר רשאי לקבוע שלחברי הועדה שאינם עובדי המדינה יוחזרו מאוצר המדינה הוצאות הכרוכות במילוי תפקידם.

שמירת תוקף 11. קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

סודיות 12. לא יגלה אדם דבר מדיוני הוועדה או מכל חומר שנמסר לה, אלא אם כן הסמיך אותו לכך השר או היושב-ראש; הוראה זו לא תחול על דיון שהוועדה החליטה כי יהיה פתוח לציבור.

פרק ב': רישוי העיסוק במתן שירותים פיננסיים

חובת רישוי 13. (א) לא יעסוק אדם במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי (בחוק זה – שירות פיננסי) אלא אם כן בידו רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לפי העניין, ובהתאם לתנאי הרישיון.

(ב) מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) (בחוק זה – נותן שירותים פיננסיים) לא יעסוק במתן שירות פיננסי בהיקף פעילות משמעותי אלא אם כן בידו רישיון להיקף פעילות משמעותי.

סייגים לתחולה 14. (א) חובת הרישוי לפי סעיף 13 לא תחול על אלה:

(1) בורסה כהגדרתה בחוק ניירות ערך;

(2) החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה את השירותים הכספיים כהגדרתם באותו חוק מטעם החברה הבת, כמשמעותה בסעיף 88 לחוק האמור;

(3) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן תאגיד הנשלט על ידו או תאגיד שהמבטח מחזיק ביותר מ-20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;

- (4) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 ;
- (5) זירת סוחר, כהגדרתה בסעיף 44יב לחוק ניירות ערך ;
- (6) מי שחבר בבורסה לפי הכללים שנקבעו בתקנון הבורסה לפי סעיף 46 לחוק ניירות ערך, למעט תאגיד בנקאי ;
- (7) מנהל תיקי השקעות כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ;
- (8) מסלקה וחבר מסלקה כהגדרתם בסעיף 50א לחוק ניירות ערך ;
- (9) מערכת מבוקרת, כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 ;
- (10) סולק כהגדרתו בסעיף 36ט לחוק הבנקאות (רישוי) ;
- (11) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי) ;
- (12) גוף ציבורי שהוקם לפי דין ;
- (13) מי שעיסוקו ברכישה של איגרות חוב שהוצעו לציבור על פי תשקיף בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק ניירות ערך - לעניין עיסוקו האמור ;
- (14) מי שעיסוקו במתן אשראי שאינו נושא ריבית, ליחיד או לאחר שעיסוקו במתן אשראי כאמור ; לעניין זה, "אשראי שאינו נושא ריבית" – אשראי שאינו נושא ריבית או עמלה כלשהי, בין שהוא צמוד למדד או לשערו היציג של מטבע חוץ ובין שאינו צמוד, ולעניין זה יראו כריבית או כעמלה כל תשלום שמתן האשראי מותנה בו ;
- (15) יחיד שעיסוקו במתן אשראי באמצעות מפעיל אתר אינטרנט המיועד למתן הלוואות ולקבלתן, ואשר מפעיל המערכת אינו נותן ההלוואה או מקבלה , לעניין עיסוקו כאמור ;
- (ב) השר רשאי, בתקנות, לפטור סוגי גופים נוספים מחובת הרישוי לפי סעיף 13, ורשאי הוא, בהתייעצות עם שר המשפטים לתת, בצו, פטור כאמור לגוף מסוים.
- (ג) על אף הוראות סעיף 15(ב), רשאי נותן שירותים פיננסיים לעסוק במתן שירותים פיננסיים בהיקף פעילות משמעותי גם אם אין לו רישיון להיקף פעילות כאמור, אם הגיש בקשה לקבלת רישיון כאמור בתוך 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות משמעותי וכל עוד לא ניתנה החלטה בבקשתו.

(ד) המפקח רשאי לפטור מחובת רישוי תאגיד שבשליטת נותן שירותי אשראי שאינו עוסק במתן שירותי אשראי ישירות ללקוחות, ויכול הוא לתת הוראות לעניין זה; הוראות כאמור יכול שיינתנו דרך כלל או לסוג מסויים של נותני שירותי אשראי או של תאגידים שבשליטתם.

סוגי הרישיונות 15. (א) ואלה סוגי הרישיונות לעיסוק במתן שירות פיננסי:

(1) רישיון למתן שירות בנכס פיננסי;

(2) רישיון למתן אשראי;

(ב) כל אחד מסוגי הרישיונות כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיהיה רישיון בסיסי או רישיון להיקף פעילות משמעותי; לעניין זה -

"רישיון בסיסי" - רישיון לעיסוק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, לפי העניין, בהיקף פעילות שאינו היקף פעילות משמעותי;

"רישיון להיקף פעילות משמעותי" - רישיון לעיסוק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, לפי העניין, בהיקף פעילות משמעותי;

"היקף פעילות משמעותי" -

(1) לעניין רישיון למתן שירות בנכס פיננסי - מחזור עסקים העולה על 30 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר;

(2) לעניין רישיון למתן אשראי - צבר האשראי העולה על 25 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר; לעניין זה -

"צבר אשראי" - סך כל החובות כלפי בעל הרישיון למתן אשראי, בשל אשראי שנתן בפועל, בתוספת 10% מסך מסגרות האשראי שנתן;

"מסגרת אשראי" - התחייבות להעמדת אשראי בסכום מסוים, בניכוי סך האשראי שניתן בפועל מתוך הסכום האמור.

תנאים למתן רישיון 16. (א) המפקח רשאי לתת רישיון בסיסי למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה, בסיסי לפי העניין:

(1) לעניין יחיד - הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל, שהוא בגיר, ולא הוכרז פסול דין או ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל, ולעניין תאגיד - הוא התאגד כדין בישראל ונושא משרה בתאגיד, אחד לפחות, הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;

(2) ההון העצמי המזערי של מבקש הרישיון אינו נמוך מהסכום הקבוע לגבי בעל רישיון בסיסי לפי סעיף 31;

(3) מבקש הרישיון ואם הוא יחיד – גם בעל השפעה בו, לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותים פיננסיים, לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו; לענין זה, יראו כל אחת מהעבירות המפורטות להלן כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלן אין מניעה לעיסוק במתן שירותים פיננסיים:

(1) עבירה לפי סעיפים 3 או 4 לחוק איסור הלבנת הון;

(2) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה;

(3) עבירה לפי סעיף 117(ב) או (ב1) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;

(4) עבירה לפי סעיף 98(ג2) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963;

(5) עבירה לפי סעיפים 211 או 212 לפקודת המכס.

(4) בנושאי המשרה במבקש מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה בנותן שירותים פיננסיים לפי סימן ב' לפרק ד';

(5) לגבי מבקש שהוא תאגיד – מתקיימים בבעל שליטה ובבעל עניין בו התנאים לקבלת היתר לפי פרק ג';

(ב) מצא המפקח כי בשל טעמים של שמירה על שלום הציבור או ביטחונו או טעמים אחרים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותים פיננסיים.

17. תנאים ושיקולים למתן רישיון להיקף פעילות משמעותי
(א) המפקח רשאי לתת רישיון להיקף פעילות משמעותי למבקש שמתקיימים לגביו, בנוסף לתנאים האמורים בסעיף 16, גם כל אלה:
פעילות משמעותי

(1) מבקש הרישיון התאגד כדין בישראל;

(2) ההון העצמי המזערי של מבקש הרישיון אינו נמוך מהסכום הקבוע לגבי בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי לפי סעיף 31;

(3) מבנה התאגיד תואם את הדרישות לפי פרק ד';

(ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון להיקף פעילות משמעותי יביא המפקח בחשבון עניינים אלה:

- (1) התכנית העסקית של מבקש הרישיון וסיכויו להגשימה ;
- (2) האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון ;
- (3) שיקולים שבטובת הציבור.
18. בקשה לרישיון (א) בקשה לרישיון תוגש בטופס שיורה המפקח ותכלול בין השאר את אלה :
- (1) סוגי השירותים הפיננסיים שבהם מבקש הרישיון מבקש לעסוק ;
- (2) פרטי הזיהוי של מבקש הרישיון ושל נושאי המשרה בו ;
- (3) לגבי מבקש רישיון שהוא יחיד – פרטי הזיהוי של בעלי ההשפעה בו ;
- (4) לגבי מבקש רישיון שהוא תאגיד – פרטי הזיהוי של בעלי העניין ובעלי השליטה בו, ופרטים נוספים לגביו כפי שיורה המפקח ;
- (5) מקום פעילותו הראשי של מבקש הרישיון וכן מענם של הסניפים שברצונו להפעיל.
- (ב) לבקשה לרישיון יצורפו מסמכים המעידים על קיום התנאים לקבלת רישיון, כאמור בסעיפים 16 ו-17, וכן הצהרה ומסמכים כמפורט להלן, לפי העניין, ורשאי המפקח לדרוש ממבקש הרישיון נתונים ומסמכים נוספים הדרושים לדעתו לשם בחינת הבקשה :
- (1) הצהרה בדבר האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון בדרך שהורה המפקח ;
- (2) היה המבקש תאגיד - המסמכים שעל פיהם התאגד והמסמכים שעל פיהם הוא פועל.
- (ג) לבקשה לרישיון להיקף פעילות משמעותי יצרף מבקש הרישיון גם את התכנית העסקית של התאגיד.
19. מתן רישיון (א) המפקח ייתן החלטה בבקשה לרישיון שהוגשה לפי סעיף 18, בתוך 60 מיום הגשת הבקשה ואם דרש המפקח נתונים ומסמכים נוספים לפי סעיף 18(ב) – בתוך 60 ימים מיום שהומצאו לו הנתונים והמסמכים.
20. פירוט סוגי השירותים הפיננסיים ברישיון יפורטו סוגי השירותים הפיננסיים שרשאי נותן השירותים הפיננסיים לעסוק בהם.

- תקופת הרישיון 21. רישיון יינתן לתקופה בלתי קצובה ואולם רשאי המפקח להורות כי רישיון יינתן לתקופה קצובה שיורה ושלא תפחת משנה; המפקח רשאי להורות כאמור לכלל נותני השירותים הפיננסיים או לסוג מסוים מהם, ואם מצא כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת - גם לנותן שירותים פיננסיים מסוים.
- הודעה על מתן 22. (א) הודעה על מתן רישיון ועל תחומי העיסוק שבהם הורשה נותן שירותים הרישיון והצגתו לציבור פיננסיים לעסוק תפורסם באתר האינטרנט של המפקח.
- (ב) נותן שירותים פיננסיים יציג העתק מהרישיון בכל אחד מסניפיו, במקום בולט לעין, ויצוין את מספר הרישיון על כל שלט או בכל פרסום שלו וכן על כל מסמך שהוא מוציא.
- דיווח למפקח על 23. (א) חל שינוי בפרט מהפרטים שמסר מבקש הרישיון למפקח במסגרת בקשתו או במסגרת המסמכים שצורפו לה, למעט שינוי בתכנית העסקית שאינו מהסוג שעליו הורה המפקח, אם הורה, ידווח על כך למפקח בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-10 ימים מהיום שנודע לו על השינוי ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.
- (ב) נותן שירותים פיננסיים שהחליט על פירוקו מרצון או על חיסול עסקיו, דרך כלל או בתחום עיסוק מסוים, שנפתחו נגדו הליכי פירוק או פשיטת רגל או שלא עסק במתן שירותים פיננסיים במשך שנתיים רצופות, יודיע על כך למפקח בתוך 7 ימים.
- ניהול מרשם של 24. המפקח ינהל מרשם של נותני שירותים פיננסיים; המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של המפקח.
- פיננסיים
- ביטול או התלייה 25. (א) המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו, בהתקיים אחד מאלה:
- של רישיון
- (1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי;
 - (2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן רישיון המנויים בסעיפים 16(א)(1) עד (3) או 17, לפי העניין;
 - (3) נותן השירותים הפיננסיים הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה או מההוראות המפקח או תנאי מתנאי הרישיון;
 - (3) נותן שירותים פיננסיים לא החל לעסוק במתן השירותים בתוך שנתיים ממועד מתן הרישיון או שהפסיק להפעיל את השירות במשך תקופה כאמור;

- (4) היה נותן השירותים הפיננסיים תאגיד – הוא החליט על פירוקו מרצון או שבית המשפט מינה לו כונס נכסים או ציווה על פירוקו;
- (5) היה נותן השירותים הפיננסיים יחיד – ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל או שהוכרז פסול דין או נפטר;
- (6) טעמים של שמירה על שלום הציבור או ביטחונו או טעמים אחרים שבטובת הציבור מצדיקים את ביטול הרישיון או התלייתו;
- (ב) סבר המפקח כי הפגם כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לתיקון, רשאי הוא להורות לנותן השירותים הפיננסיים לתקנו, ורשאי הוא להורות על אופן התיקון והמועד לתיקון; חלפה התקופה שהורה המפקח והפגם לא תוקן להנחת דעתו רשאי המפקח לנקוט אמצעים כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) הודעה על ביטול רישיון או התלייתו תפורסם באתר האינטרנט של המפקח.

פרק ג': היתר שליטה והחזקת אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים

- שליטה או החזקת 26. (א) לא ישלוט אדם בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד אלא על פי היתר שנתן המפקח. אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים
- (ב) לא יהיה אדם בעל עניין בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, אלא על פי היתר שנתן המפקח.
- (ג) במתן היתר לפי סעיף קטן (א) לשליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי יובאו בחשבון השיקולים המפורטים בסעיף 17(ב) (שיקולים למתן רישיון משמעותי), בשינויים המחויבים, וכן התאמתו של המבקש לשלוט בנותן שירותים פיננסיים, ובכלל זה ניסיונו העסקי, עיסוקיו ועסקיו האחרים, חוסנו הכלכלי, יושרו ויושרתו, ובכלל זה העדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 16(א)(3), וכן ההשלכות האפשריות של מתן ההיתר על תחום השירותים פיננסיים.
- (ד) במתן היתר לפי סעיף קטן (א) לשליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון בסיסי, ובמתן היתר לפי סעיף קטן (ב), יובאו בחשבון רק יושרו ויושרתו של מבקש ההיתר כאמור בסעיף קטן (ג).
- (ה) היתר שניתן לפי סעיף זה כוחו יפה גם לגבי כל תאגיד שבשליטתו של בעל ההיתר.
- (ו) הוראות סעיף זה לא יחולו -

- (1) על מי שמחזיק אמצעי שליטה מכוח העברה על פי דין;

(2) על תאגיד שרכש אמצעי שליטה ממי ששולט בו.

(ז) הוראות סעיף זה יחולו גם על החזקת אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים כערובה לחיוב, למעט אמצעי שליטה כאמור שנועדו בתום לב לשמש כערובה לחיוב בידי תאגיד בנקאי ואשר שיעורם בחשבון ניירות ערך של לקוח כלשהו אינו עולה על 0.001% מאותו סוג של אמצעי השליטה.

העברת אמצעי שליטה 27. מי שמחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים לא יעביר אותם לאחר ביועדו שהנעבר זקוק להיתר לפי סעיף 26 ואין בידו ההיתר.

ביטול היתר או שינוי 28. (א) המפקח רשאי לבטל או לשנות היתר שנתן לפי סעיף 26 אם היה לו יסוד סביר להניח כי מתקיים אחד מאלה:

(1) בבעל ההיתר חדל להתקיים תנאי מהותי מתנאי ההיתר או שהוא הפר תנאי כאמור;

(2) בעל ההיתר חדלו להתקיים התנאים והשיקולים שהצדיקו את מתן ההיתר;

(3) לעניין בעל היתר שהוא תאגיד – ניתן צו לפירוק או מונה כונס נכסים לנכסיו או לנכס מהותי מהם בשל אי תשלום חוב, ולעניין בעל היתר שהוא יחיד – ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל או שהוא הוכרז פסול דין;

(4) יש חשש ממשי לפגיעה בטובת הציבור אם לא יבוטל או ישונה ההיתר.

(ב) המפקח לא ישנה או יבטל היתר כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן ניתנה לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו או בפני מי שהמפקח הסמיכו לכך, בדרך שהורה, ולתקן את ההפרה בתוך תקופה שיורה המפקח או מי שהמפקח הסמיכו לכך, ואשר לא תפחת מ-30 ימים.

הוראות המפקח למי שפעל בלא היתר 29. (א) סבר המפקח שאדם פעל בלא היתר לפי סעיף 26, רשאי הוא, בהתייעצות עם הוועדה, ולאחר שנתן לאותו אדם הזדמנות לטעון את טענותיו לפני הוועדה, בדרך שהורתה, להורות –

(1) על מכירת אמצעי שליטה שמחזיק אותו אדם, כולם או חלקם, בתוך תקופה שיורה, כך שלא יחזיק אמצעי שליטה מסוג כלשהו, מעל השיעור המותר להחזקה בלא היתר לפי סעיף 26;

(2) שלא יופעלו זכויות ההצבעה או זכות למנות דירקטורים של אותו אדם בלא היתר לפי סעיף 26;

(3) שהצבעה מכוח אמצעי שליטה שהחזיק אותו אדם בלא היתר לפי סעיף 26, לא תבוא במניין הקולות באותה הצבעה;

(4) על ביטול מינויו של דירקטור שנגרם בידי אותו אדם.

(ב) החזיק אדם אמצעי שליטה מכוח העברה על פי דין, בשיעור הטעון היתר לפי הוראות סעיף 26, רשאי המפקח, לאחר שנתן למחזיק הזדמנות לטעון את טענותיו, להורות לו למכור את אמצעי השליטה האמורים, כולם או חלקם, בתוך תקופה שיורה, כך שלא יחזיק אמצעי שליטה מסוג כלשהו, מעל לשיעור המותר להחזקה בלא היתר לפי הוראות הסעיף האמור.

(ג) הורה המפקח, לפי הוראות סעיף קטן (ב), למכור אמצעי שליטה, רשאי הוא לתת הוראה כאמור בסעיף קטן (א)(2) עד (4), בשינויים המחויבים.

(ד) לא מכר המחזיק את אמצעי השליטה, בהתאם להוראת המפקח לפי סעיף קטן (א)(1) או (ב), רשאי בית המשפט המחוזי, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים למכירת אמצעי השליטה כאמור.

(ה) נותן שירותים פיננסיים יעשה כמיטב יכולתו למנוע מאדם לפעול מכוח אמצעי שליטה המוחזקים בניגוד להוראות סעיף קטן (ב) וסעיף 26.

30. (א) המחזיק יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בנותן שירותים משמעותי, ימסור לנותן השירותים, ב-1 באפריל בכל שנה ובמועדים אחרים שיורה המפקח, דין וחשבון על החזקת אמצעי השליטה האמורים שבידיו ופרטים אחרים כפי שיורה המפקח, לרבות פרטים אלה:

(1) לעניין מחזיק שהוא תאגיד – השולטים בו, וכן המחזיקים חמישה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;

(2) מי שהמחזיק פועל כשלוח או כנאמן בעבורו.

(ב) המפקח רשאי להורות כי מחזיק אמצעי שליטה שחלה עליו חובת דיווח לפי סעיף זה, ימסור את הדיווח גם למפקח ישירות ורשאי הוא להורות כי פרטים כאמור בסעיף קטן (א) יימסרו למפקח בלבד, במועדים שיורה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על מי שמחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים כערוכה לחיוב, למעט מחזיק שהוא תאגיד בנקאי.

פרק ד': הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים

סימן א': הגבלות על ניהול עסקים

31. ההון העצמי המזערי הנדרש מנותן שירותים פיננסיים יהיה כמפורט בתוספת הראשונה; השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת הראשונה. ההון העצמי המזערי הנדרש מנותן שירותים פיננסיים

- הוראות בדבר ניהול עסקים 32. המפקח רשאי, לאחר התייעצות עם הוועדה, לתת הוראות לנותני שירותים פיננסיים, דרך כלל או לסוג מסוים מהם, בעניינים אלה:
- (1) הון עצמי נוסף על ההון הנדרש לפי סעיף 31, הנדרש לצורך מתן שירות פיננסי מסוג מסוים;
 - (2) חובת ביטוח אחריות מקצועית;
 - (3) דרישות לעניין החזקת נכסים, לרבות דרישות לעניין נזילות;
 - (4) דרישות לעניין השקעות בנכסים ובכלל זה, דרכי השקעה, תנאים לביצועה והגבלות על השקעה;
 - (5) דרישות נוספות לעניין ההון הנדרש מנותן שירותים פיננסיים לשם מניעת סיכון למערכת הפיננסית בשל סוג פעילות מסוים או היקף פעילות של נותני שירותים פיננסיים מסוג מסוים.
- סימן ב': אורגנים ובעלי תפקידים אחרים בנותן שירותים פיננסיים**
- כשירות נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים 33. (א) לא ימונה לנושא משרה בנותן שירותים פיננסיים ולא יכהן כנושא משרה כאמור אלא מי שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא בגיר;
 - (2) הוא לא הוכרז פסול דין ולא ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל;
 - (3) מתקיימים בו תנאי כשירות נוספים שקבע השר; השר רשאי לקבוע תנאי כשירות כאמור דרך כלל או לסוג מסוים של נותני שירותים פיננסיים או נושאי משרה בהם, ובכלל זה השכלה, ניסיון מקצועי ועמידה בבחינות מקצועיות;
 - (4) המפקח לא הודיע על התנגדותו למינוי כאמור בסעיף 34(ב) או לא הורה על הפסקת כהונה כאמור בסעיף 34(ג);
- התנגדות למינוי נושא משרה או הפסקת כהונה 34. (א) נותן שירותים פיננסיים ימסור למפקח הודעה על הכוונה למנות נושא משרה, 60 ימים לפחות לפני תחילת כהונתו של נושא המשרה.

(ב) המפקח רשאי, בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (א), להתנגד למינוי נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים ובלבד שנתן למועמד הזדמנות לטעון את טענותיו; לעניין זה יביא המפקח בחשבון את התאמתו של המועמד לתפקיד המוצע, לרבות ניסיונו, יושרו ויושרתו ובכלל זה העדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 16(א)(3), וכן קשריו, מכל סוג שהוא, עם נותן שירותים פיננסיים או עם נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים.

(ג) מונה נושא משרה ולאחר מינויו התבררו פרטים נוספים או חדשים לעניין השיקולים האמורים בסעיף קטן (ב), רשאי המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה ולאחר שניתנה לנושא המשרה הזדמנות לטעון את טענותיו לפניה, להורות על הפסקת כהונתו, בשל הפרטים הנוספים או החדשים כאמור.

35. יושר ויושרה המפקח רשאי לתת הוראות לעניין אמות המידה, השיקולים והנסיבות שיובאו בחשבון בבחינת יושרו ויושרתו של מי שנדרשת לגביו בחינת יושר ויושרה לפי פרק זה.

36. (א) דירקטוריון של נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי יכהנו שלושה חברים, לפחות. דירקטוריון של נותן שירותים משמעותי

(ב) השר רשאי לקבוע דרך כלל או לסוג נותני שירותים פיננסיים כאמור בסעיף קטן (א), הוראות בעניינים אלה:

(1) הרכב הדירקטוריון, וכן מינוי ועדות דירקטוריון, מספר החברים בהן והרכבן;

(2) תנאי כשירות של דירקטור ושל חבר בוועדת דירקטוריון, ורשאי השר לקבוע תנאי כשירות נוספים, לרבות מיומנות חשבונאית ופיננסית, הנדרשים מדירקטור חיצוני ומחברים מסוימים בוועדה כאמור; אין בהוראות לפי פסקה זו כדי לגרוע מההוראות לפי סעיף 33(3);

(3) הגבלות לעניין מינוי דירקטור או חבר ועדת דירקטוריון לרבות הגבלות בשל עיסוקיהם האחרים;

(4) דרך המינוי של דירקטור, תקופות הכהונה, והוראות לעניין הפסקה או פקיעה של כהונתו;

(5) המניין החוקי בישיבות דירקטוריון ובישיבות ועדות דירקטוריון;

(6) נושאים שיידונו והחלטות שיתקבלו בדירקטוריון או בוועדה מוועדותיו, והחלטות כאמור שיתקבלו בהליך מיוחד או ברוב מיוחד שייקבע.

(ג) המפקח רשאי להורות על דרכי עבודתם של הדירקטוריון ושל ועדת דירקטוריון שלא נקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (ב).

רואה חשבון מבקר 37. (א) נותן שירותים שהוא בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי ימנה רואה חשבון מבקר, ויחולו עליו הוראות סעיפים 154 עד 170 לחוק החברות כאילו היה חברה ציבורית, בכפוף להוראות סעיף זה ובשינויים המחויבים.

(ב) נודע לרואה החשבון המבקר, במהלך ביצוע תפקידו, על הפרה מהותית של הוראה מהוראות לפי חוק זה או של הוראת מינהל שניתנה לפיו, ימסור על כך הודעה בכתב למנהל הכללי, ויבקש את תגובת המנהל הכללי בתוך המועד שיקבע בהודעה; לא התקבלה תגובת המנהל הכללי בתוך המועד שנקבע כאמור, או שרואה החשבון המבקר לא השתכנע, לאחר שעיין בתגובת המנהל הכללי, כי ההפרה אינה הפרה מהותית, ימסור רואה החשבון המבקר למפקח, על אף הוראות כל דין או הסכם, הודעה על ההפרה, בצירוף תגובת המנהל הכללי, ככל שהתקבלה; לעניין זה יראו כהפרה מהותית כל הפרה המנויה בסעיף 76(א) וכל הפרה אחרת שהורה המפקח;

ניגודי עניינים 38. (א) לא ימונה ולא יכהן כנושא משרה או כבעל תפקיד אחר בנותן שירותים פיננסיים מי שתפקידו או עיסוקיו האחרים יוצרים או עלולים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו האמור או שיש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן באותו תפקיד.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות שמטרתן למנוע ניגוד עניינים אפשרי של נושא משרה ובעל תפקיד אחר בנותן שירותים פיננסיים, לרבות הוראות לעניין עיסוקים אחרים שלא יהיו רשאים לעסוק בהם או פעולות שלא יהיו רשאים לבצע, וכן הצהרות ודיווחים שיידרשו מהם.

סימן ג': דינים וחשבונות

דוחות והודעות 39. (א) נותן שירותים פיננסיים יגיש למפקח דוחות והודעות כמפורט להלן:

(1) דוחות כספיים שיקבע השר, במועדים ולתקופות שיקבע או בהתרחש אירוע שיקבע;

(2) דוחות מידיים והודעות שיקבע השר, בהתרחש אירוע שיקבע;

(3) דוחות והודעות נוספים שעליהם יורה המפקח.

(ב) המפקח ייתן הוראות בדבר אופן הגשתם של דוח או הודעה לפי סעיף זה, לרבות פרסומם לציבור, מתכונתם, תוכנם, מידת פירוטם וכללים חשבונאיים לעריכתו של דוח כספי, לרבות ההצהרות והביאורים שיש לצרף אליו.

(ג) המפקח רשאי, מטעמים שיירשמו, לפטור נותן שירותים פיננסיים מהגשת דוח או הודעה לפי סעיף זה או להאריך את המועד להגשתם.

מידע מבעלי מניות 40. (א) בפרוטוקול האסיפה הכללית של נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי, בהחלטותיה בעניינים המנויים להלן, יפורטו שמות הנוכחים באסיפה, שמות המצביעים, שיעור ההחזקות בזכויות ההצבעה שמכוחן הצביעו ואופן הצבעתם, ואם הם פועלים כשלוח או כנאמן בעבור אחר – פרטים בדבר זהותו של מי שהם פועלים בעבורו כאמור ואם הוא תאגיד – פרטים בדבר השולטים בו.

(1) שינוי מסמכי היסוד של התאגיד ;

(2) מינוי או הפסקת כהונה של דירקטור ;

(3) אישור פעולות או עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275 לחוק החברות ;

(4) חלוקה לפי הפרק השני בחלק השביעי לחוק החברות ;

(5) אישור מיזוג לפי סעיף 320 לחוק החברות.

(ב) המפקח רשאי לדרוש ממי שנכח או ממי שהצביע באסיפה כללית מסוימת של נותן שירותים פיננסיים כאמור בסעיף קטן (א), פרטים בדבר זהותו, פרטים בדבר זהותו של מי שהוא פועל כשלוח או כנאמן בעבורו, ואם הוא תאגיד – פרטים בדבר השולטים בו.

סימן ד': סמכויות פיקוח ובירור מינהלי

הגדרות 41. בסימן זה –

"חומר מחשב", "מחשב" – כהגדרתם בחוק המחשבים ;

"חוק המחשבים" – חוק המחשבים, התשנ"ב-1995 ;

"חפץ" – כהגדרתו בפקודת מעצר וחיפוש ;

"מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים ;

"פקודת מעצר וחיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

מוסמכי פיקוח 42. (א) המפקח יסמך עובדי משרד האוצר לצורך הפעלת הסמכויות כאמור בסעיפים 43 ו-44 (בחוק זה – מוסמך פיקוח).

(ב) לא יוסמך אדם לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה :

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של המפקח אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיפים 43 ו-44, כפי שהורה המפקח באישור השר לביטחון הפנים, ולעניין הפעלת סמכויות חדירה לחומר מחשב או העתקתו כאמור בסעיף 44(א)(3) – הוא מיומן בביצוע פעולות של חדירה לחומר מחשב והעתקתו;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה המפקח.

סמכויות פיקוח 43. לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה רשאי מפקח או מוסמך פיקוח, לאחר שהזדהה לפי סעיף 45-

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו ידיעה או מסמך הנוגעים לעסקי אדם שחוק זה חל עליו, או הנוגעים להפרה של חוק זה;

(2) להיכנס למקום שאינו משמש בית מגורים בלבד, אשר יש לו יסוד להניח כי פועל בו נותן שירותים פיננסיים, ולדרוש כי יימסרו לו כל ידיעה או מסמך הנוגעים לפעילות כאמור; ואולם אין לתפוס מסמך לפי פסקה זו אם ניתן להסתפק בהעתק ממנו; מסמך שנתפס יוחזר לאדם אשר מידיו נלקח תוך שישה חודשים מיום שנתפס.

סמכויות בירור 44. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם ביצע הפרה של הוראה ממהוראות לפי חוק זה החלה לגביו, רשאי המפקח, מנימוקים שיירשמו, להתיר למוסמך פיקוח, נוסף על הסמכויות האמורות בסעיף 43 – מנהלי

(1) לבקש משופט של בית משפט השלום לתת צו לאדם, שלפי ההנחה נמצא בחזקתו או ברשותו חפץ או מסמך הדרוש לצורך בירור ההפרה, להציג למוסמך פיקוח את החפץ או את המסמך או להמציאו, בשעה, במקום ובאופן הנקובים בצו;

(2) לזמן כל אדם שלדעת המפקח עשויה להיות לו ידיעה הנוגעת להפרה או לעובדות שעשויות להביא לגילוי של המפר, ולשאול אותו שאלות בקשר לאותו עניין; זימון לפי פסקה זו של אדם שאינו המפר, ייעשה למועד סביר ולמקום שיתואם עמו;

(3) לבקש משופט של בית משפט השלום לתת צו המתיר לו להיכנס לכל מקום, שאינו משמש בית מגורים בלבד, לערוך בו חיפוש ולתפוס כל חפץ הדרוש לצורך בירור ההפרה, וכן לחדור לחומר מחשב ולהעתיקו, הכל בתנאים ובסייגים שייקבעו בצו.

(ב) מוסמך פיקוח יודיע לאדם שזמן לפי סעיף קטן (א)(2), לפני תחילת התשואול, מהם המעשים שביחס להפרתם יישאל; האדם שזמן ישיב לשאלות שנשאל, ותשובותיו לא יישמשו כראיה בהליכים פליליים ובהליכים אזרחיים נגדו.

(ג) זמן אדם לפי סעיף קטן (א)(2) ולא התייצב, רשאי בית המשפט, לבקשת מוסמך פיקוח, לצוות על הבאתו לפני מוסמך פיקוח או להטיל עליו עונש בשל אי-ציות, כאמור בסעיף 73 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, כאילו זמן האדם להעיד לפני בית משפט ולא התייצב.

(ד) לא יינתן צו לפי סעיף קטן (א)(1) או (3) אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) נדרש אדם על ידי מוסמך פיקוח להציג לו חפץ או מסמך, ולא הציגו;

(2) דרישה כאמור בפסקה (1) עלולה לפגוע בבירור ההפרה בשל חשש להעלמת ראיה או לפגיעה בה.

(ה) חדירה לחומר מחשב והעתקתו בהתאם לצו לפי סעיף קטן (א)(3) ייעשו בידי בעל תפקיד המיומן לבצע פעולות אלה.

(ו) על חיפוש, תפיסת חפץ וחדירה לחומר מחשב או העתקתו לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 23א, 24(א)(1) ו-(ב), 26 עד 28, 31 ו-45 והוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים לפי העניין.

חובת הזדהות 45. מוסמך פיקוח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיפים 43 או 44 אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה חתומה בידי המפקח, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג לפי דרישה.

צו להפסקה או למניעה של עיסוק בלא רישום או רישיון 46. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם שאינו בעל רישיון עוסק או עומד לעסוק במתן שירותים פיננסיים, רשאי הוא לצוות על אותו אדם, בכתב, להפסיק את העיסוק כאמור או להימנע ממנו, לפי העניין.

(ב) המפקח לא יצווה כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) הפקח דרש מאותו אדם להפסיק את העיסוק או להימנע ממנו, בתוך תקופה שהורה בדרישה, ואותו אדם לא עשה כן;

(2) טובת הציבור מחייבת לצוות על הפסקת העיסוק או הימנעות ממנו, בלא דיחוי.

(ג) המפקח יפרסם באתר האינטרנט של המפקח את נוסח הצו, בסמוך לאחר שניתן; הוגשה בקשה לביטול הצו לפי סעיף קטן (ד), יפרסם המפקח גם את דבר הבקשה.

(ד) הרואה עצמו נפגע מצו שהוצא לפי סעיף זה רשאי להגיש לבית משפט השלום בקשה לביטולו בתוך 30 ימים מיום מתן הצו.

47. (א) לשם בדיקת עמידתו של נותן שירותים פיננסיים בהוראות לפי חוק זה, רשאי המפקח להסתייע בבודק, גם אם אינו עובד המדינה (בפרק זה – בודק חיצוני).

הסתייעות בבודק
חיצוני, סמכויותיו וחובותיו

(ב) בודק חיצוני יפעל מטעם המפקח, בהתאם להנחייתו ולהוראותיו ותחת פיקוחו.

(ג) הבודק החיצוני ימסור לנותן שירותים פיננסיים את טיוטת הדין וחשבון הסופי שלו, ויודיע לו על זכותו להגיש את תגובתו בתוך 30 ימים או בתוך תקופה ארוכה יותר שאישר המפקח; הבודק החיצוני יגיש למפקח את הדין וחשבון הסופי שיכלול את ממצאי בדיקתו, תגובת נותן השירותים הפיננסיים אליהם והמלצותיו; העתק מהדין וחשבון יימסר לנותן השירותים הפיננסיים.

(ד) בודק חיצוני לא יפעיל סמכות הכרוכה בהפעלה של שיקול הדעת שניתן למפקח לפי דין.

(ה) הרואה את עצמו נפגע מבדיקה שערך בודק חיצוני, מממצאי בדיקתו, מהמלצותיו או מכל פעולה אחרת שלו, רשאי לפנות בבקשה מנומקת בכתב למפקח.

(ו) המפקח רשאי, על פי בקשה כאמור בסעיף קטן (ה) או מיוזמתו, לתת לבודק חיצוני הוראות בעניין עריכת בדיקות, לעיין מחדש בממצאי הבדיקות, לערוך בדיקות נוספות בעצמו, למנות בודק חיצוני אחר, או לפעול בכל דרך אחרת שימצא לנכון.

(ז) דינו של בודק חיצוני ושל כל עובד המבצע בדיקות מטעמו לפי סעיף זה כדין עובדי המדינה לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

48. (א) המפקח רשאי לתת אישור לשמש בודק חיצוני למי שמתקיימים בו כל חובותיו, התלייתו וביטולו

אישור לשמש בודק
חיצוני, התלייתו וביטולו

אלה:

(1) הוא תושב ישראל שמלאו לו 25 שנים או תאגיד שהתאגד ונרשם בישראל, ובלבד שאין הגבלה על אחריות בעלי המניות או השותפים בתאגיד ;

(2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית כמפורט בסעיף 226(א) לחוק החברות או בעבירה פלילית או משמעתית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל אישור לשמש בודק חיצוני, ולא הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה משמעתית בשל חשד לביצוע עבירות כאמור, ואם הוא תאגיד – התאגיד וכן נושא משרה או בעל שליטה בו, וכל עובד שיבצע בדיקות מטעם התאגיד, לא הורשעו בעבירה כאמור ולא הוגשו נגדם כתב אישום או קובלנה משמעתית בשל חשד לביצוע עבירות כאמור ;

(3) הוא, ואם הוא תאגיד – התאגיד וכן נושא משרה או בעל שליטה בו, וכל עובד שיבצע בדיקות מטעם התאגיד, לא עלולים להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידם לפי סעיף זה לבין עניין אישי אחר או תפקיד אחר ;

(4) הוא לא הוכרז פסול דין או פושט רגל כל עוד לא הופטר, ואם הוא תאגיד – לא ניתן לגביו צו פירוק ;

(5) הוא בעל מומחיות וניסיון מתאימים.

(ב) התקשרות עם בודק חיצוני תיעשה בהתאם להוראות לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992.

(ג) אישור לשמש בודק חיצוני יהיה לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים ; המפקח רשאי להאריך אישור כאמור לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת, ובלבד שלא ישמש אדם כבודק חיצוני תקופה העולה על שמונה שנים רצופות ; על אף האמור, המפקח רשאי להאריך אישור של בודק חיצוני לתקופה נוספת שלא תעלה על שישה חודשים לשם סיום בדיקה שהחל בה לפני תום תקופת האישור.

(ד) בודק חיצוני שחדל להתקיים בו תנאי מהתנאים המנויים בסעיף קטן (א) או שמתקיימת לגביו עילה המונעת ממנו לשמש בודק חיצוני יודיע על כך מיד למפקח.

(ה) המפקח רשאי, מיוזמתו או על פי תלונה שהוגשה לו, לבטל אישור לשמש בודק חיצוני או להתלותו לתקופה שיקבע, לאחר שנתן לבודק החיצוני הזדמנות לטעון את טענותיו, אם מצא כי האישור ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי, כי תנאי מהתנאים המנויים בסעיף קטן (א) הופר או חדל להתקיים או שקיימות נסיבות אחרות שבשלן אין הוא ראוי או מתאים לשמש בודק חיצוני.

(ו) המפקח יפרסם באתר האינטרנט שלו את אלה:

(1) רשימת הבודקים החיצוניים בעלי האישורים התקפים;

(2) הדרכים הייעודיות לפנייה למפקח לצורך בירור תלונות על בודקים חיצוניים.

(ז) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ביצוע סעיף זה, לרבות לעניין –

(1) השכלה, ניסיון מקצועי והכשרה של בודקים חיצוניים;

(2) נסיבות שבהן יראו בודק חיצוני כנמצא במצב של ניגוד עניינים;

(3) הגבלות שיחולו על בודק חיצוני לאחר שסיים לשמש ככזה.

(א) בודק חיצוני רשאי לדרוש מנותן שירותים פיננסיים ומכל אחד מהגורמים שלהלן, למסור לו כל ידיעה או מסמך, לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995, הנוגעים לענייני נותן השירותים הפיננסיים, ככל שהם נמצאים בידו, הכול כפי שיפרט בדרישה ובמועד שפורט בה:

(1) בעלי אמצעי שליטה בנותן השירותים הפיננסיים;

(2) נושאי המשרה בנותן השירותים הפיננסיים;

(3) עובדי נותן השירותים הפיננסיים;

(4) גורמים נוספים שקבע השר שיש להם זיקה לפעילות נותן השירותים הפיננסיים.

(ב) היה למפקח יסוד סביר להניח כי נותן שירותים פיננסיים הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה החלות עליו, רשאי הוא להורות לבודק החיצוני לדרוש מידע ומסמכים כאמור בסעיף קטן (א) גם ממי שהיה בארבע השנים שקדמו למועד הדרישה, אחד מהמנויים בפסקאות (1) עד (4) של אותו סעיף קטן.

(ג) בודק חיצוני וכל עובד מטעמו ישמרו בסוד כל מידע שהגיע אליהם עקב או תוך כדי מילוי תפקידם, לא יעשו בו כל שימוש ולא יגלו אותו לאחר, אלא ככל הנחוץ לשם מילוי תפקידם.

- (ד) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ביצוע סעיף זה, ובכלל זה לעניין דרך שמירת מידע ומסמכים על ידי בודק חיצוני ותקופות שמירתם.
50. הוצאות ביקורת (א) הסמך המפקח בודק חיצוני לערוך ביקורת אצל נותן שירותים פיננסיים, רשאי המפקח להטיל את הוצאות הביקורת על נותן השירותים הפיננסיים.
- (ב) השר יקבע הוראות וכן הוראות לעניין אופן התשלום לבודק החיצוני כדי למנוע תלות בין המבוקר לבין הבודק החיצוני.
51. סודיות המפקח, עובד הכפוף לו, או מי שפועל מטעמו, לא יגלה ידיעה ולא יראה מסמך שנמסרו לו מכוח תפקידו או סמכויותיו לפי חוק זה, אלא לצורך הליך פלילי או אם המפקח ראה צורך בכך לשם דיון בועדה.
52. פרסום נתוני עמלות על אף הוראות סעיף 51 המפקח רשאי לפרסם נתונים בדבר – וריבית
- (1) סכומים ושיעורים של עמלות שגובים נותני שירותים פיננסיים בעד סוגי שירותים, בדרך שתאפשר את השוואת העמלות ;
- (2) שיעורים של ריביות הנגבות בפועל מאת הלקוחות על ידי כל אחד מנותני שירותי אשראי, בעד מתן אשראי בדרך שתאפשר את השוואת הריביות.
53. מסירת מידע לרשות פיקוח בישראל (א) על אף הוראות סעיף 51, רשאי המפקח לגלות ידיעה או להראות מסמך לרשות המוסמכת כמשמעותה בסעיף 29 לחוק איסור הלבנת הון, למפקח על הביטוח כמשמעותו בסעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לרשות ניירות ערך כמשמעותה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, לבנק ישראל ולמפקח על הבנקים שמונה לפי הוראות סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941 (בסעיף זה – הגוף הנעבר), ובלבד שנוכח כי הידיעה או המסמך מתבקשים לצורך מילוי תפקידיו של הגוף הנעבר.
- (ב) לא יגלה אדם ידיעה ולא יראה מסמך שנמסרו לו לפי הוראות סעיף זה.
54. מסירת מידע למפקח על הבנקים מצא המפקח כי נותן שירותים פיננסיים פועל בניגוד לסעיף 21 לחוק הבנקאות (רישוי), יודיע על כך למפקח על הבנקים.
55. מסירת מידע לרשות פיקוח במדינת חוץ (א) על אף הוראות סעיף 51 רשאי המפקח למסור ידיעה או מסמך שבידיו לרשות מוסמכת במדינת חוץ שתפקידה לפקח על מי שעוסק במתן שירותים פיננסיים, באותה מדינה.

(ב) המפקח לא ימסור ידיעה או מסמך לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא אם כן נוכח כי התמלאו שלושת אלה :

(1) הידיעה או המסמך מתבקשים לצורך מילוי תפקידיה של הרשות המוסמכת, בפיקוח על גופים כאמור בסעיף קטן (א) ;

(2) הרשות המוסמכת אישרה שחלה עליה חובת סודיות בדומה להוראות סעיף 51, או שהתחייבה שלא להעביר את הידיעה או המסמך לאחר.

(3) הרשות המוסמכת התחייבה כי תעשה שימוש בידיעה או במסמך רק לתכלית המנויה בפסקה (1).

(ג) המפקח לא ימסור ידיעה או מסמך כאמור אם נקבע כי מסירתם עלולה לפגוע בחקירה תלויה ועומדת או בביטחון המדינה.

פרק ה': שמירה על ענייני לקוחות של נותן שירותים פיננסיים

איסור הטעיה 56. (א) לא יעשה נותן שירותים פיננסיים דבר העלול להטעות לקוח בכל עניין מהותי בעסקה למתן שירותים פיננסיים, והכל במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה (להלן – הטעיה) ; בלי לגרוע בכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה :

(1) זהות נותן השירותים הפיננסיים ;

(2) הוותק של נותן השירותים הפיננסיים, הצטיינותו, המוניטין שלו, מצבו הכספי והיקף עסקיו ;

(3) מהותה של העסקה, היקפה, הסייגים לה והתנאים המוקדמים לקיומה ;

(4) משך תקופת ההתקשרות בעסקה ותנאי ביטול העסקה, לבות התשלומים שיש לשלם בשל ביטולה ;

(5) כל התשלומים שעל הלקוח לשלם במסגרת העסקה ושיעורם, לרבות שיעור הריבית המקסימלי המותר על פי דין ;

(6) סוגי השירותים הפיננסיים שבהם נותן השירותים הפיננסיים רשאי לעסוק בהתאם לרישיונו.

(ב) הוראות סעיף זה יחולו גם על פרסומת.

(א) לא יעשה נותן שירותים פיננסיים, במעשה או במחדל (בסעיף זה – מעשה), בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, דבר העלול לפגוע ביכולתו של לקוח לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הלקוח או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו (בסעיף זה – הפעלת השפעה בלתי הוגנת).

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), יראו נותן שירותים פיננסיים שביצע מעשה מן המעשים המפורטים להלן, כמי שהפעיל השפעה בלתי הוגנת:

(1) הגביל את יכולתו של צרכן לעזוב מקום או יצר בפני צרכן את הרושם שהוא מוגבל ביכולתו לעזוב מקום;

(2) מנע מלקוח את האפשרות להתייעץ לגבי התקשרות בעסקה או לגבי תנאיה;

(3) ביצע פניות חוזרות ונשנות ללקוח או לבני משפחתו כדי לקשור עסקה, אף שהביעו, במפורש או במשתמע, את רצונם כי יחדל מכך;

(4) ניצל מוגבלות נפשית, שכלית או גופנית של לקוח, כשהוא יודע או היה עליו לדעת על קיומה של מוגבלות כאמור;

(5) ניצל את העובדה שנותן שירותים פיננסיים אינו יודע את השפה שבה נקשרת העסקה במידה מספקת לשם הבנת העסקה;

(6) איים או נקט אמצעי הפחדה כלשהו כלפי לקוח או כלפי בני משפחתו;

(7) סיפק שירות בתשלום, ללא בקשה מפורשת של הלקוח;

(א) נותן שירותי אשראי לא יתקשר בעסקה עם קטין, בין בעצמו ובין באמצעות הורה או אפוטרופסו. על אף האמור, השר רשאי לקבוע הוראות לתנאי התקשרות עם קטין, בכפוף להוראות כל דין.

(ב) השר רשאי לקבוע בתקנות עקרונות, כללים ותנאים שיחולו על נותן שירותים פיננסיים לעניין פרסומת המכוונת לקטינים, לרבות איסור פרסומת העלולה להטעות קטין, לנצל את גילו, תמימותו או חוסר ניסיונו.

השר רשאי לקבוע חובות שיחולו על נותני שירותים פיננסיים, כולם או חלקם לשם הבטחת גילוי נאות ללקוחות, ובין השאר חובות כמפורט להלן:

(1) חובה לגלות ללקוחותיהם כל פרט מהותי לגבי תכנון, היקפו, תנאיו ומחירו של שירות שהם נותנים והסיכונים הכרוכים בו ובדבר האפשרות לבטל עסקה, ככל שישנה, התנאים לביטולה ודרכי ביטולה;

(2) חובה לציין פרטים מסוימים בכל פרסום שלהם בדבר שירותיהם;

- (3) חובה לתת ללקוחותיהם, במועדים קבועים ובכל דרך שהיא, דוחות על השירותים הניתנים להם ולציין בהם פרטים מסוימים.
- (א) השר רשאי לקבוע, דרך כלל או לסוג מסוים של שירותים פיננסיים, הוראות בדבר תנאים בחוזה למתן שירותים פיננסיים בידי נותן שירותים פיננסיים, הבלטתם ואופן ניסוחם; הסדר הסותר תנאי שיש לקבעו על פי תקנות שהותקנו לפי סעיף זה לא ינהגו לפיו, ויראו כאילו הותנה במקומו התנאי שיש לקבעו כאמור, זולת אם ההסדר הוא לטובת הלקוח; אין בהוראה זו כדי לגרוע מאחריותו הפלילית של נותן שירותים פיננסיים.
- (ב) היה לשר יסוד סביר להניח כי הדבר דרוש למניעת הטעיה כאמור בסעיף 56 או השפעה בלתי הוגנת כאמור בסעיף 57, רשאי הוא, לחייב נותני שירותים פיננסיים לערוך חוזה בכתב עם הלקוח, לציין בחוזה את הפרטים שנקבעו בתקנות ולמסור ללקוח העתק חתום של החוזה; בתקנות כאמור רשאי השר לקבוע גם הוראות לעניין האותיות בחוזה, ובכלל זה הוראות לעניין הגודל המזערי של האותיות כאמור, היחס בין לבין השטח שבו כלול המידע ואופן כתיבתו והצגתו.
61. פירעון מוקדם מי שקיבל הלוואה מנותן אשראי, יהא רשאי, על אף כל הסכם הקובע אחרת, לפרוע את יתרת ההלוואה לפני המועד שנקבע לפירעונה, בהתאם לתנאים שיקבע השר, לרבות תשלום עמלה לנותן האשראי בידי מי שביקש לפרוע את ההלוואה כאמור.
62. (א) המפקח יברר תלונות הציבור שראה בהן ממש בדבר פעולה של נותן שירותים פיננסיים.
- (ב) המפקח לא יברר תלונה בעניין שהחל בו דיון לפני בית משפט או בורר, או שבית משפט או בורר הכריע בו, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו, אולם רשאי הוא לברר תלונה בעניין שבו הוגשה תובענה לפני בית משפט או בורר אך טרם החל הדיון בה.
63. (א) בירור תלונה יהיה בדרך שתיראה למפקח, והוא לא יהיה קשור להוראות שבסדרי הדין או בדיני ראיות.
- (ב) המפקח יביא את התלונה לידיעת מי שהתלונה עליו ויתן לו הזדמנות נאותה להשיב עליה.
64. (א) מצא המפקח שהתלונה היתה מוצדקת, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו; המפקח רשאי לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו ורשאי הוא להורות למי שהתלונה עליו לתקן ליקוי שהעלה הבירור, בין למקרה שעליו התלונה ובין בדרך כלל, בדרך ובמועד שהורה.

הוראות בדבר חוזה 60.
למתן שירותים
פיננסיים וביטולו

פירעון מוקדם 61.

בירור תלונות
הציבור 62.

דרכי הבירור 63.

תוצאות הבירור 64.

(ב) מצא המפקח שהתלונה אינה מוצדקת, או שאינה ראויה לבירור, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו, ורשאי הוא לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו.

(ג) העלה הבירור חשד שנעברה עבירה פלילית, יביא המפקח את העניין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

פרק ו': חיסול עסקי נותן שירותים פיננסיים

פיקוח על מי שרישיונו בוטל
65. (א) מי שרישיונו בוטל חייב למלא אחרי כל ההוראות החלות על נותן שירותים פיננסיים לפי חוק זה, כל עוד קיימות התחייבויות שנתן ללקוחות לפני ביטול הרישיון.

(ב) המפקח רשאי לתת למי שרישיונו בוטל הוראות בדבר ניהול עסקיו ככל שהדבר ייראה לו נחוץ כדי להגן על לקוחותיו שהתקשרו עמו לפני ביטול הרישיון; אין בהוראה כאמור כדי לפטור את מי שרישיונו בוטל, לפי העניין, מאחריותו למילוי התחייבות שנתן לפני ביטול הרישיון.

חיסול מרצון
66. החליט נותן שירותים פיננסיים על פירוקו או על חיסול עסקיו, דרך כלל או בתחום עיסוק מסוים, רשאי המפקח, אם ראה צורך בכך כדי להבטיח את ענייני לקוחותיו של נותן שירותים פיננסיים —

(1) להורות לנותן שירותים פיננסיים לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים;

(2) לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו שהפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפקוחו.

חיסול עקב ביטול רישיון
67. (א) נותן שירותים פיננסיים שרישיונו בוטל יחסל את עסקיו בישראל בתחום העיסוק שהרישיון לגביו בוטל.

(ב) המפקח רשאי, אם ראה צורך בכך כדי להבטיח את ענייני לקוחותיו של נותן שירותים פיננסיים שרישיונו בוטל, להורות לו לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים.

(ג) לא חיסל נותן שירותים פיננסיים שרישיונו בוטל את עסקיו תוך זמן סביר, רשאי בית המשפט, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים לרכוש, כולו או מקצתו, או לצוות על פירוקו.

פרק ז': שמירה על ניהול תקין

- הודעה לנותן שירותים פיננסיים על פגמים
68. (א) סבר המפקח, שנותן שירותים פיננסיים עשה בעסקיו בדרך העלולה לפגוע או הפוגעת בניהולם התקין, ישלח לנותן השירותים הפיננסיים הודעה בכתב ובה יפרט את הפגמים, ידרוש תיקונם או מניעת פגיעתם בתוך תקופה שיפרש בהודעה, ויתן לו הזדמנות להגיש בתוך אותה תקופה, או בתוך תקופה קצרה מזו, כפי שיפרש בהודעה, הערותיו והשגותיו לגבי הפגמים או הדרישות לתיקונם.
- (ב) הגיש נותן שירותים פיננסיים הערות והשגות כאמור בסעיף קטן (א), יחליט בהן המפקח סמוך ככל האפשר לאחר שקיבל אותן ויודיע על החלטתו לנותן השירותים הפיננסיים, ואם דרש את תיקונם של הפגמים או מניעת פגיעתם יקבע בהחלטתו את התקופה שבה על נותן השירותים הפיננסיים לעשות כאמור.
69. סבר המפקח, לאחר תום התקופה שפירש בהודעה לפי סעיף 68, שנותן שירותים פיננסיים לא תיקן את הפגמים שעליהם הודיע לו לפי הסעיף האמור או לא מנע את פגיעתם, או היה סבור, לאחר שנתן הזדמנות לנותן השירותים הפיננסיים להשמיע או להגיש הערותיו והשגותיו, שיש צורך לנקוט אמצעים כדי למנוע מנותן שירותים פיננסיים לפגוע בלקוחותיו או בבעלי אמצעי שליטה בו, רשאי הוא, לאחר התייעצות בוועדה –
- (1) להורות לנותן שירותים פיננסיים שיימנע מסוגי פעולות שפורשו באותה הוראה;
- (2) לאסור על חלוקת דיבידנד או רווחים או על מתן הטבות לדירקטורים, למנהלי עסקים, או לעובדים אחרים של נותן השירותים הפיננסיים.
70. (א) סבר המפקח, לאחר התייעצות בוועדה, כי נותן שירותים פיננסיים או נושא משרה בו נוהג בדרך הפוגעת או העלולה לפגוע פגיעה משמעותית בניהול התקין של עסקיו, רשאי הוא, לאחר שניתנה לנותן השירותים הפיננסיים הזדמנות סבירה להשמיע או להגיש טענותיו לפני הוועדה, לתת לנותן השירותים הפיננסיים כל הוראה מן ההוראות המפורטות בסעיף 69, ורשאי הוא, באישור השר –
- (1) להתלות או להגביל סמכותו של נושא משרה או עובד אחר של נותן השירותים הפיננסיים;
- (2) להשעות נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים לתקופה שיוורה, או להעבירו מתפקידו, לאחר שניתנה לו ההזדמנות להשמיע את טענותיו;
- (3) למנות מפקח מיוחד לנותן השירותים הפיננסיים שיפקח על הנהלתו כאמור בסעיף 72.

- (ב) סבר המפקח כי בנסיבות העניין טובת הציבור מחייבת עשיית פעולה לפי סעיף קטן (א) בלא דיחוי, רשאי הוא באישור השר לפעול מיד, ובלבד שיביא את העניין לפני הוועדה סמוך ככל האפשר לאחר הפעולה, וזו תיתן לנותן השירותים הפיננסיים הזדמנות סבירה להשמיע או להגיש טענותיו.
71. שמירת תקפן של פעולות
פעולה כלפי צד אחר בניגוד להוראה שניתנה לפי סעיפים 69 או 70, שעשה נותן שירותים פיננסיים או מי שסמכותו לעשות את הפעולה הותלתה או הוגבלה או מי שהושעה או שהועבר מתפקידו על פי הוראה כאמור – לא תהיה בטלה מטעם זה בלבד.
72. מפקח מיוחד
(א) מפקח מיוחד שהתמנה לפי סעיף 70(א)(3) יפקח על פעולות הדירקטוריון של נותן השירותים הפיננסיים ועל הנהלת עסקיו לפי הוראות שיקבל מאת המפקח.
- (ב) המפקח רשאי להתיר למפקח המיוחד להעסיק בני אדם אחרים לשם מילוי תפקידיו.
- (ג) על מינוי מפקח מיוחד יחולו הוראות סעיף 48(א), (ד) ו-(ה) לעניין אישור לשמש בודק חיצוני, התלייתו וביטולו בשינויים המחוייבים.
- (ד) המפקח רשאי להורות לנותן השירותים הפיננסיים לשלם למפקח המיוחד ולבני אדם שיעסיק, שכר והוצאות כפי שיוורה המפקח, ואם היו המפקח המיוחד או בני האדם שהעסיק עובדי המדינה, רשאי המפקח להורות כי השכר ישולם לאוצר המדינה.
73. מסירת מסמכים וידיעות למפקח המיוחד
מונה מפקח מיוחד לפי סעיף 72, יהיה כל נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים, בין שניתנה לגביו לפי הסעיף האמור הוראת התליה או הגבלת סמכות או הוראת השעיה או שהועבר מתפקידו ובין אם לאו, וכל אדם אחר המועסק אצל נותן השירותים הפיננסיים חייבים, לפי דרישת המפקח המיוחד או מי שהוא הסמיכו לכך, למסור לו או לשלוחיו את הידיעות, הפנקסים, המסמכים או כל תעודה אחרת שלדעת הדורש יש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע תפקידיו של המפקח המיוחד.
74. סייג להחלטות אסיפה
החלטה של אסיפת בעלי אמצעי שליטה של נותן השירותים הפיננסיים, שאינה מתיישבת עם האמור בסעיפים 69 עד 73 או עם פעולה שנעשתה או הוראה שניתנה על פיהם, לא יהיה לה תוקף.

פרק ח': עיצום כספי

75. הגדרות
(א) בפרק זה –
- "נותן שירותים פיננסיים" – לרבות מי שרישיונו בוטל וחלות עליו הוראות סעיף 65(א);

"הסכום הבסיסי" - סכום כמפורט להלן, לפי העניין :

(1) לנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, כמפורט להלן, לפי העניין

-

(א) לעניין בעל רישיון למתן אשראי – כמפורט להלן, לפי היקף נכסיו המנוהלים :

(1) אם היקף הנכסים המנוהלים על ידו הוא לפחות מיליוני ש"ח - 150,000 שקלים חדשים ;

(2) אם היקף הנכסים המנוהלים על ידו הוא לפחות מיליוני ש"ח – 200,000 שקלים חדשים .;

(3) אם היקף הנכסים המנוהלים על ידו הוא לפחות מיליוני ש"ח – 250,000 שקלים חדשים .;

(ב) לעניין בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי - 200,000 שקלים חדשים ;

(2) לנותן שירותים פיננסיים שהוא יחיד או נושא משרה בתאגיד – 15,000 שקלים חדשים ;

(3) לעניין מחזיק אמצעי שליטה בתאגיד או מי שפועל בלא רישיון או בלא היתר – 25,000 שקלים חדשים ;

"היקף נכסים מנוהלים" – סך כל הנכסים המוחזקים בידי נותן שירותים פיננסיים כנגד כל התחייבויותיו, לרבות הון עצמי.

עיצום כספי 76. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בשיעור של כפל מהסכום הבסיסי :

(1) מי שעסק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי בלא רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 13(א) ;

(2) נותן שירותים פיננסיים שעוסק במתן שירות פיננסי בהיקף פעילות משמעותי בלא רישיון להיקף פעילות משמעותי, בניגוד להוראות סעיף 13(ב) ;

(3) מי ששולט בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד או מי שהוא בעל עניין בנותן שירותים כאמור, בלא היתר מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 26(א) או (ב) ;

- (4) נותן שירותים פיננסיים שההון העצמי שלו נמוך מההון העצמי המזערי, בניגוד להוראות סעיף 31 ;
- (5) מי שהפר הוראה מהוראות המפקח שניתנה לפי סעיפים 65(ב), 66 או 67(ב) ;
- (6) נותן שירותים פיננסיים או נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, שלא פעל בהתאם להוראות המפקח שניתנה לפי סעיפים 69 או 70 ;
- (7) נותן שירותים פיננסיים או נושא משרה בו שלא מסר למפקח המיוחד מסמך שנדרש למסרו, בניגוד להוראות סעיף 73 ;
- (ב) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הבסיסי :
- (1) מי שהפר הוראה מהוראות המפקח שניתנו לפי סעיף 4 ;
- (2) נותן שירותים פיננסיים שהפר תנאי מתנאי רישיונו, בניגוד להוראות סעיף 13(א) ;
- (3) נותן שירותים פיננסיים שלא הציג העתק מהרישיון או לא יציין את מספר הרישיון, בניגוד להוראות סעיף 22(ב) ;
- (4) נותן שירותים פיננסיים שלא הודיע למפקח על שינוי שחל בפרט מן הפרטים שנמסרו למפקח, בניגוד להוראות סעיף 23(א) ;
- (5) נותן שירותים פיננסיים שלא מסר הודעה כאמור בסעיף 23(ב) ;
- (6) מחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים מכוח העברה על פי דין שלא מילא אחר הוראת המפקח שניתנה לפי סעיף 29(ב) או (ג) ;
- (7) מחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים משמעותי שלא מסר דיווח בהתאם להוראות לפי סעיף 30 ;
- (8) נותן שירותים פיננסיים שהפר הוראה מהוראות המפקח שניתנה לפי סעיף 32 ;
- (9) נותן שירותים פיננסיים שמינה או לא הפסיק כהונה של נושא משרה, בניגוד להוראות סעיף 33 ;
- (10) נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד שכיהן בניגוד להוראות סעיף 33 ;
- (11) נותן שירותים פיננסיים בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי שבדירקטוריון שלו מכהנים פחות משלושה חברים, בניגוד להוראות סעיף 36(א) ;

- (12) נותן שירותים פיננסיים או דירקטור שהפר הוראה מהוראות שקבע השר או שהורה המפקח לפי סעיף 36(ב) או (ג);
- (13) נותן שירותים פיננסיים בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי שלא מינה רואה חשבון מבקר, בניגוד להוראות סעיף 37(א);
- (14) רואה חשבון מבקר שלא מסר הודעה על הפרה למנהל הכללי או למפקח, בניגוד להוראות סעיף 37(ב);
- (15) נותן שירותים פיננסיים שמינה או לא הפסיק כהונה של נושא משרה או בעל תפקיד אחר, בניגוד להוראות סעיף 38(א) או נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד שניהן בניגוד להוראות הסעיף האמור;
- (16) נותן שירותים פיננסיים או נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד שהפר הוראה מההוראות שקבע השר לפי סעיף 38(ב);
- (17) נותן שירותים פיננסיים שלא הגיש דוח או הודעה בהתאם להוראות לפי סעיף 39;
- (18) נותן שירותים פיננסיים בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי, שלא כלל בפרוטוקול האסיפה הכללית את הפרטים הדרושים, בניגוד להוראות סעיף 40(א);
- (19) מי שלא מסר למפקח, למוסמך פיקוח או לבודק חיצוני מסמך לפי דרישתו שניתנה לפי סעיפים 43(2) או 49;
- (20) נותן שירותים פיננסיים שעשה דבר העלול להטעות לקוח בעניין מהותי בעסקה, בניגוד להוראות סעיף 56;
- (21) נותן שירותים פיננסיים שהפעיל השפעה בלתי הוגנת כאמור בסעיף בניגוד להוראות סעיף 57(ב), למעט פסקה (6) שבו;
- (22) נותן שירות אשראי שהתקשר בעסקה עם קטין, בניגוד להוראות סעיף 58(א) או שפרסם פרסומת המכוונת לקטינים בניגוד להוראות השר לפי סעיף 58(ב);
- (23) נותן שירותים פיננסיים שהפר חובה לעניין גילוי נאות שנקבעה לפי סעיף 59;
- (24) נותן שירותים פיננסיים שלא קיים הוראה מהוראות השר בדבר חוזה למתן שירותים פיננסיים, בניגוד להוראות סעיף 60;
- (25) נותן שירותים פיננסיים שלא תיקן ליקוי בהתאם להוראת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 64(א);

(8) נותן שירותים פיננסיים שלא תיקן פגמים או מנע לפגיעתם, בהתאם להוראת המפקח שניתנה לפי סעיף 68 ;

דרישה לתיקון
הפרה מנושא
משרה או בקשר
לניגוד עניינים

77.

(א) נוכח המפקח לדעת כי נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, הפר הוראה שבשלה ניתן להטיל עליו עיצום כספי כאמור בסעיף 76, ידרוש ממנו בטרם יטיל עליו עיצום כספי כאמור, לתקן את ההפרה, ויתרה בו, בכתב, כי אם לא תתוקן הפרה בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה לפי סעיף קטן זה תימסר לו הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 78.

(ב) לא תיקן נושא המשרה או נותן השירותים הפיננסיים את ההפרה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה.

הודעה על כוונת
חיוב

78.

(א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מהוראות חוק זה כאמור בסעיף 76 (בפרק זה – מפר והפרה, בהתאמה) ובכוונתו להטיל על המפר עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יצוינו, בין השאר, את אלה :

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה ;

(2) סכום העיצום הכספי, והתקופה לתשלומו ;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המפקח או מי שהוא הסמיך לעניין זה, בהתאם להוראות סעיף 81 ;

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 84, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

התחייבות להימנע
מהפרה

79.

(א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 76, רשאי הוא, במקום להמציא לו הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 78, להמציא לו הודעה ולפיה באפשרותו להגיש למפקח כתב התחייבות לפי ההוראות שלהלן במקום העיצום הכספי שניתן היה להטיל עליו בשל ביצוע ההפרה האמורה (בפרק זה – הודעה על התחייבות).

(ב) בכתב ההתחייבות יתחייב המפר להפסיק את הפרת ההוראה כאמור בסעיף קטן (א), ולהימנע מביצוע הפרה נוספת של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע המפקח ושתחילתה ביום מסירת ההודעה על התחייבות, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שנתיים (בפרק זה – תקופת ההתחייבות); המפקח רשאי להורות כי בכתב ההתחייבות ייקבעו תנאים נוספים שעל המפר לעמוד בהם בתקופת ההתחייבות במטרה להקטין את הנזק שנגרם מההפרה או למנוע את הישנות ההפרה.

(ג) מסר המפר כתב התחייבות לפי סעיף זה, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה על התחייבות, לא יוטל עליו העיצום הכספי בשל אותה הפרה, אלא אם כן הפר את התחייבותו כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) לא מסר המפר כתב התחייבות לפי סעיף זה, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה על התחייבות, ימציא לו המפקח הודעה על כוונת חיוב בשל אותה הפרה.

הפרת ההתחייבות 80. (א) נתן המפר כתב התחייבות והפר תנאי מהתנאים שהתחייב בהם בכתב ההתחייבות, כמפורט להלן, יחולו הוראות אלה, לפי העניין:

(1) המשיך המפר להפר בתקופת ההתחייבות את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – ישלח לו המפקח הודעת תשלום בשל ההפרה שלגביה נתן את כתב ההתחייבות וימציא למפר דרישת תשלום בשל ההפרה הנמשכת כאמור בסעיף 84; לא תישלח הודעת תשלום כאמור אלא לאחר שהמפקח נתן למפר הזדמנות לטעון את טענותיו, בכתב או בעל פה, לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיך לעניין זה;

(2) חזר המפר והפר בתקופת ההתחייבות את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – ישלח לו המפקח הודעת תשלום בשל ההפרה שלגביה נתן את כתב ההתחייבות ויראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לעניין סעיף 84; המפקח ימציא למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת;

(3) הפר המפר תנאי מהתנאים הנוספים שקבע המפקח בכתב ההתחייבות כאמור בסעיף 79(ב) – ישלח לו המפקח הודעת תשלום בשל ההפרה שלגביה נתן את כתב ההתחייבות.

(ב) הופר תנאי מהתנאים שהמפר התחייב בהם בכתב התחייבות, כאמור בסעיף זה, לא יאפשר המפקח למפר להגיש כתב התחייבות נוסף לפי הוראות פרק זה בשל הפרה נוספת של ההוראה לפי חוק זה שלגביה ניתן כתב ההתחייבות שהופר.

- זכות טיעון 81. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב רשאי לטעון את טענותיו, בכתב או בעל פה, לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיך לעניין זה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המפקח להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.
- זכות לקבלת מידע 82. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, זכאי לקבל לידיו את כל המידע הנוגע להפרה שלדעת המפקח נחוץ לשם קבלת החלטה לפי סעיף 83 ושאינ מניעה לגלותו על פי כל דין; מידע כאמור יועמד לרשות המפר אצל המפקח ממועד מסירת ההודעה כאמור.
- החלטת המפקח ודרישת תשלום 83. (א) המפקח יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 81, אם להטיל על המפר עיצום כספי.
- (ב) החליט המפקח לפי סעיף קטן (א) -
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה - דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;
- (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.
- (ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 81, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.
- הפרה נמשכת והפרה חוזרת 84. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" - הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 76, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
- המועד לתשלום העיצום הכספי 85. המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 83.

86. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי הסכום המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו בהתאם להוראות סעיף 83(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב, ואם הוגש ערעור על דרישת תשלום ובית המשפט הדן בערעור הורה על עיכוב תשלומו – לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.
- (ב) הסכום הבסיסי הקבוע בסעיף 75 יתעדכן ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) המפקח יפרסם ברשומות הודעה על הסכום הבסיסי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).
87. הפרשי הצמדה וריבית לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961³ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
88. גביה עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה)⁴.
89. עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 76 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.
90. שמירת אחריות פלילית (א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה, לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 76, המהווה עבירה.
- (ב) שלח הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.
- (ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב האישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.
⁴ חא"י, כרך ב' עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

91. (א) על החלטה סופית של המפקח לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.

(ב) אין בהגשת הערעור כדי לעכב תשלום עיצום כספי, אלא אם כן הסכים לכך המפקח או הורה בית המשפט אחרת.

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

92. (א) אחריות מנהל כללי ושותף למעט שותף מוגבל
המנהל הכללי של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד ושותף בו למעט שותף מוגבל, חייבים לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת ביצוע הפרה בידי התאגיד או השותפות, לפי העניין, או בידי עובד מעובדיהם.

(ב) בוצעה הפרה, חזקה היא כי המנהל הכללי בתאגיד או שותף למעט שותף מוגבל בשותפות, לפי העניין, הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), ואפשר להטיל עליו עיצום כספי בסכום של מחצית מסכום העיצום הכספי שהיה אפשר להטיל עליו אילו הוא היה המפר, אלא אם כן הוכיח שמילא את חובתו לפי סעיף קטן (א).

(ג) קבע התאגיד נהלים מספקים למניעת הפרה כאמור בסעיף קטן (ב), מינה אחראי מטעמו לפיקוח על קיומם, וכן נקט אמצעים סבירים לתיקון הפרה ולמניעת הישנותה, חזקה כי המנהל הכללי או השותף, לפי העניין, קיים את חובתו כאמור בסעיף קטן (א).

(ד) בסעיף זה, "שותפות" ו"שותף מוגבל" – כהגדרתם בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975.

93. (א) איסור שיפוי וביטוח
על אף האמור בכל דין ובלי לגרוע מהוראות סעיפים 262 עד 264 לחוק החברות –

(1) אין לבטח, במישרין או בעקיפין, אדם מפני עיצום כספי שיוטל עליו לפי פרק זה, והתקשרות בחוזה לביטוח כאמור – בטלה;

(2) נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין עיצום כספי שהוטל על אדם אחר לפי פרק זה ובעל שליטה בתאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין עיצום כספי שהוטל על התאגיד, על נושא משרה בו או על עובד בתאגיד והוראה או התחייבות לתשלום או לשיפוי כאמור – בטלה.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן לשפות או לבטח אדם בשל תשלום לנפגע הפרה כאמור בסעיף 99 או בשל הוצאות שהוציא בקשר עם הטלת עיצום כספי בעניינו, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, ולרבות בדרך של שיפוי מראש;

(2) לא יהיה תוקף להתחייבות לשיפוי או לביטוח לפי פסקה (1) של נושא משרה בתאגיד, אלא אם כן נקבעה בתקנון התאגיד הוראה המתירה זאת.

סכומים מופחתים 94. (א) המפקח אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם ניתן יהיה להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, ובשיעורים שיקבע.

פרסום 95. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד האוצר את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי - הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;

(5) פרטים אודות המפר, הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר - ככל שהמפר הוא תאגיד.

(ב) פרסם המפקח דבר הטלתו של עיצום כספי כאמור בסעיף קטן (א) והוגש עליו ערעור, יפרסם המפקח את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו בדרך שבה פרסם את דבר הטלת העיצום הכספי.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(6), רשאי הממונה לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁵, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ה) ניתן נגד אדם צו להפסקה או למניעה של עיסוק בלא רישיון, בהתאם להוראות סעיף 46, יפרסם המפקח את נוסחו של הצו בכל דרך שיראה לנכון.

(ו) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים;

(ז) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

פרק ט': עונשין

- עונשין 96. (א) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה או קנס בשיעור פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד – כפל הקנס האמור:
- (1) מי שעסק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי בלא רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 13(א);
 - (2) נותן שירותים פיננסיים שעוסק במתן שירות פיננסי בהיקף פעילות משמעותי בלא רישיון להיקף פעילות משמעותי, בניגוד להוראות סעיף 13(ב);
 - (3) מי ששולט בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד או מי שהוא בעל עניין בנותן שירותים כאמור, בלא היתר מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 26(א) או (ב);
 - (4) מי שהעביר אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים לאחר בידועו שהנעבר זקוק להיתר ואין בידו היתר, בניגוד להוראות סעיף 27;
 - (5) נותן שירותים פיננסיים שעשה דבר העלול להטעות לקוח בעניין מהותי בעסקה, בניגוד להוראות סעיף 56;
- אחריות נושא משרה 97. (א) נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 96 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס הקבוע ליחיד בשל אותה עבירה.

⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 96 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה, ולעניין עבירה לפי סעיף 96(1) עד (3) – גם דירקטור.

פרק...: שונות

אגרות

98. (א) השר רשאי לקבוע אגרות כמפורט להלן:

(1) אגרה בעד הגשת בקשה לרישיון או להיתר לפי חוק זה;

(2) אגרה שנתית לבעל רישיון;

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע את דרכי תשלום האגרות ומועדי התשלום, ורשאי הוא לקבוע ריבית והפרשי הצמדה שישולמו על אגרה שלא שולמה במועד.

תשלום לנפגע הפרה 99. (א) בלי לגרוע מסמכויות המפקח לפי סעיפים 62 עד 64, הוטל עיצום כספי לפי הוראות פרק ח', יהא המפקח רשאי להטיל על מפר לשלם לאדם שמונה לפי סעיף קטן (ד) (בסעיף זה – האחראי על התשלום), סכום בשיעור כמפורט להלן, לפי העניין, אשר יחולק בין נפגעי ההפרה באופן שיוורה האחראי על התשלום:

(1) סכום הנזק שנגרם לכלל הנפגעים מההפרה, עד לשיעור של 20 אחוזים מסכום העיצום הכספי שהוטל על המפר;

(2) סכום הרווח או טובת ההנאה, לרבות מניעת הפסד, שהשיג המפר, במישרין או בעקיפין, כתוצאה מביצוע ההפרה, ובלבד שלא יעלה על סכום העיצום הכספי המרבי שניתן להטיל בשל ההפרה;

(ב) על תשלום לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 87, עד תשלומו, ועל גבייתו יחולו הוראות סעיף 88.

(ג) האחראי על התשלום יכריע בדבר אופן חלוקת תשלום לפי סעיף זה, בין נפגעי ההפרה.

(ד) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם המפקח ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות בדבר –

(1) מינוי האחראי על התשלום, ובכלל זה הגורם שימנה אותו ותנאי הכשירות למינויו;

(2) האופן שבו על האחראי על התשלום למלא את תפקידו, ובכלל זה דרך הפנייה של נפגעי ההפרה אליו והאופן שבו הוא יברר את שיעור הנזק וחלוקתו בין נפגעי ההפרה, וכן הדיווחים שיידרש למסור בקשר למילוי תפקידו;

(3) שכרו והוצאותיו של האחראי על התשלום.

- איסור העברה 100. רישיון, אישור או היתר שניתנו לפי חוק זה אינם ניתנים להעברה.
- הארכת מועדים 101. המפקח רשאי להאריך, לסוג מקרים או למקרה מסוים, כל מועד שנקבע בחוק זה או בתקנות לפיו, למעט מועד שנקבע בסעיפים 46 ו-91.
- ביצוע ותקנות 102. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- תחילה 103. תחילתו של חוק זה ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017), ורשאי השר, בצו, לדחות את המועד האמור אם מצא כי הדחייה דרושה לשם היערכות להפעלת הוראות חוק זה (להלן – יום התחילה).
- הוראות מעבר 104. (א) בסעיף זה, "עוסק ותיק" - מי שעסק ערב יום התחילה במתן שירות פיננסי.
- (ב) מי שערב יום התחילה החזיק באמצעי שליטה בעוסק ותיק בשיעור הטעון היתר לבעל עניין לפי סעיף 26, והעוסק הוותיק קיבל רישיון לפי חוק זה, יראו את המחזיק כאמור כבעל היתר לפי סעיף 26; אין בהוראות סעיף קטן זה -
- (1) כדי לגרוע מסמכות המפקח לבטל היתר לפי סעיף 28;
- (2) כדי לפטור את המחזיק כאמור מחובת קבלת היתר מאת המפקח לפי סעיף 26, אם לאחר יום התחילה ירכוש אמצעי שליטה נוספים בנותן שירותים פיננסיים, שלאחריה יחזיק אמצעי שליטה בשיעור הטעון היתר כאמור.
- (ג) מי שכיהן ערב יום התחילה כנושא משרה בעוסק ותיק, רשאי להמשיך ולכהן כנושא משרה באותו עוסק ותיק אם העוסק קיבל רישיון לפי חוק זה; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות המפקח להורות על הפסקת כהונה של נושא משרה לפי סעיף 34(ג).
- הוראת שעה 105. (א) בתקופה שמיום התחילה ועד תום שלוש שנים מהמועד האמור יקראו את חוק זה כאילו-

(1) אחרי סעיף 55 יבוא:

"סימן ה': סמכויות לעניין הפסקת פעילות, תפיסה וחילוט

צו להגבלת השימוש 54א. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי חצרים שבהם מתנהל עסקו של נותן שירותים פיננסיים במקום משמשים לביצוע אחת מן העבירות המנויות להלן, באופן שיטתי, וכי יש יסוד סביר לחשש כי החצרים ימשיכו לשמש לביצוע עבירה כאמור אם לא יוגבל השימוש במקום באופן מידי, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם המפקח, לצוות בכתב על הגבלת השימוש בחצרים לתקופה שיקבע בצו, ורשאי הוא להאריכה לתקופות נוספות, ובלבד שסך התקופות לא יעלה על 30 ימים:

(1) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה;

(2) עבירה לפי סעיף 117(ב) או סעיף 117(ב1) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;

(3) עבירה לפי סעיף 98(ג2) לחוק מיסוי מקרקעין, (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963;

(ב) היה למנהל יסוד סביר להניח כי בחצרים מסוימים מנהל אדם עסק למתן שירותים פיננסיים, בלא רישיון, רשאי הוא, בהתייעצות עם המפקח, לצוות בכתב על הגבלת השימוש בחצרים, לתקופה שיקבע בצו, ורשאי הוא להאריכה לתקופות נוספות, ובלבד שסך התקופות לא יעלה על 30 ימים.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מצא המנהל כי מתן צו לפי אותם סעיפים קטנים דרוש בלא דיחוי, רשאי הוא לתתו גם בלי שהתייעץ עם המפקח, ובלבד שיודיע למפקח בהקדם האפשרי לאחר מכן על מתן הצו.

(ד) על צו כאמור יחולו הוראות סעיפים 3(א)(2) ו-4(ב) לחוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות, התשס"ה-2005.

(ה) התעורר חשד לביצוע עבירה כאמור בסעיף קטן (א), או עבירה לפי סעיף 96(א)(1) או (2), רשאי המנהל לתפוס חפץ, לרבות כסף, הקשור לעבירה; על תפיסה כאמור יחולו סעיפים 32 ו-39 לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, בשינויים המחויבים."

(ב) השר באישור שר המשפטים, רשאי להאריך את תוקף הוראת השעה שבסעיף קטן (א) בשנתיים נוספות.

הוראת שעה 106. בתקופה שמיום התחילה ועד ליום כ"ד בניסן התשע"ח (9 באפריל 2018), עיסוק של בעל רישיון לשירות בנכס פיננסי בפעולה כאמור בפסקה (1) להגדרה "שירות בנכס פיננסי" שבסעיף 1 לחוק זה, שנעשית באמצעות חשבון תשלום, תחויב ברישום נפרד.

פרק י': תיקונים עקיפים

תיקון חוק איסור 107. בחוק איסור הלבנת הון - הלבנת הון

(1) בסעיף 1 - ההגדרות "נותן שירותי מטבע" ו- "שירותי מטבע" יימחקו, ובמקומם יבוא:

"נותן שירותים פיננסיים" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), תשע"ה-2015 (להלן: חוק שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים);

(2) בסימן א' לפרק ג', בכותרת, במקום: "נותני שירותים פיננסיים", יבוא: "גופים פיננסיים".

(3) פרק ד' - בטל;

(4) בסעיף 11(א) - האמור בפסקה (6), יימחק, ובמקומו יבוא: "לעניין נותן שירותים פיננסיים - המפקח על נותני שירותים פיננסיים";

(5) בסעיף 11(ב)(3), המילים: "פרקים ג' ו-ד'" יימחקו, ובמקומם יבוא: "פרק ג'";

(6) בסעיף 11טו, סעיף קטן (א) - בטל;

(7) בסעיף 31ב(א) - פסקה (4), תימחק;

(8) בסעיף 32 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום המילים: "ופרקים ד' ו-ד'2", יבוא: "ופרק ד'2";

(ב) סעיף קטן (א1) - בטל;

(9) בתוספת השלישית – האמור בפרט (5), יימחק, ובמקומו יבוא:

”5. נותן שירותים פיננסיים;

תיקון חוק הגנת הצרכן 108. בחוק הגנת הצרכן, התשמ”ה-1985, בסעיף 39, בסופו יבוא:
הצרכן

”(3) נותן שירותים פיננסיים כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע”ו-2015.”

תיקון חוק תובענות 109. בחוק תובענות ייצוגיות, התשס”ו-2006, בתוספת השניה, בסופה יבוא:
ייצוגיות

”(14) תביעה נגד נותן שירותים פיננסיים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע”ו-2015, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.”

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים 109. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש”ס-2000, בתוספת הראשונה -
מינהליים

(1) פרט (18) – יימחק;

(2) בפרט 21, בסופו יבוא:

”(28) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע”ה-2015.”

תיקון פקודת מס הכנסה 110. בפקודת מס הכנסה, בסעיף 141א –
הכנסה

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) במקום המילים: ”נותן שירותי מטבע החייב ברישום לפי סעיף 11ג(א)(1) עד (5) ו-(7) לחוק איסור הלבנת הון, התש”ס-2000”, יבוא: ”נותן שירות בנק פיננסי החייב ברישום לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע”ו-2015.”

(ב) הגדרת ”פעולה” תימחק ובמקומה יבוא:

””פעולה” – שירות בנק פיננסי כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע”ו-2015.”

(2) האמור בסעיף קטן (יד) יימחק, ובמקומו יבוא :

"(יד) המפקח על נותני שירותים פיננסיים כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע"ו-2015, ידווח בכתב, מדי חצי שנה, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, על מספר חלפני הכספים הרשומים במרשם נותני השירותים הפיננסיים כמשמעותו בסעיף 24 לחוק האמור, בתחילת התקופה האמורה ובסופה."

תוספת ראשונה

(סעיף 31)

1. בתוספת זו –

"הון עצמי" –

(1) לגבי בעל רישיון לפעילות בהיקף משמעותי סך כל אלה :

(א) הון מניות מונפק ונפרע ;

(ב) פרמיה ששולמה בעת הנפקת מניות ;

(ג) קרנות הון, למעט קרנות הון שהורה המפקח ;

(ד) יתרת רווחים והפסדים צבורים משנים קודמות, כמוצג בדוח הכספי השנתי ;

(ה) כל רכיב אחר שעליו יורה המפקח ובשיעורים שעליהם יורה ;

(2) לגבי בעל רישיון בסיסי - פיקדון או איגרות חוב שהוציאה המדינה והנסחרות בבורסה, כשהם חופשיים משעבוד או עיקול, המופקדים בבנק או אצל חבר בורסה בישראל על שם נותן השירותים הפיננסיים ; מפקדון לפי פסקה זו לא ניתן יהיה למשוך כספים אלא באישור המפקח.

(1) פיקדונות כספיים ;

(2) אגרות חוב שהוציאה המדינה והנסחרות בבורסה ;

2. ההון העצמי הנדרש מנותן שירותים פיננסיים יהיה כמפורט להלן :

(1) לעניין נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון בסיסי – כמפורט להלן, לפי העניין :

(א) לבעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי – 300,000 שקלים חדשים ;

(ב) לבעל רישיון למתן אשראי – 200,000 שקלים חדשים ;

(ג) לנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון למתן שירות בנקס פיננסי ובעל רישיון למתן אשראי - 400,000 שקלים חדשים ;

(2) לעניין נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון להיקף פעילות משמעותי – כמפורט להלן, לפי העניין :

(א) לבעל רישיון למתן שירות בנקס פיננסי – 1,000,000 שקלים חדשים ;

(ב) לבעל רישיון למתן אשראי – 600,000 שקלים חדשים ;

(ג) לנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון למתן שירות בנקס פיננסי ובעל רישיון למתן אשראי - 1,300,000 שקלים חדשים.